

TIDSKRIFT FÖR

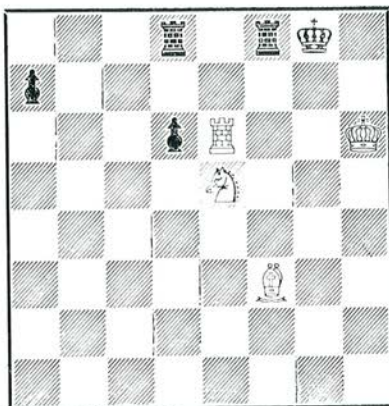
SCHACK

6

Årgång 82 • Augusti • 1976

Vit vinner

SM i Motala

Kongressen 1976

Interzonturneringar

**Sveriges Schackförbunds täv-
lings- och konferenskalender**

Tidskriftskommitté:

Ansvarig utgivare	Fil. dr. Eric Uhlin, tel. 0303 - 102 51
Ekonomichef	Arne Berggren, tel 031 - 25 57 76
Redaktion	Lars Göran Ribbeck, tel. 031 - 14 55 28
Ågare	Sveriges Schackförbund
Prenumerationspris	inom Europa kr. 42:—, utom Europa \$ 10:—

INNEHÅLL

SM 1976	161	SSF:s kalender	180
Kongressen	169	SSKK	180
Notiser från SM	170	Ordet fritt	181
TfS:s kongresstävling	171	Partier	182
Junior-SM	172	IBM 1976	192
Ett slutspel	175	Studier	193
Biel 1976	176	Extraturnering i Manila	194
Rankinglista damer	176	Problem	195
Manila 1976	176	Omslagsdiagrammet	196
Rankinglista herrar	177		
Boknytt	178	Manuskript och annonser till nästa nummer av TfS senast den 7/9.	
Inbjudan till allsvenskan	179		

BOKNYTT!

Richardson/Boyd: Gruenfeld Öppn. teori bas. på 270 korrpart!	30:—
Harding/Markland: Sicilian.... e5 Batsfordbok m algebr.not	40:—
Dürrfeld: Kandidaten Dansk roman om en korr-VM spelare...	32:—
O'Connell: Batsford Chess Yearbook 1975/76 paperback	30:—
Jensen/Madsen: Wild-West News! Fr Esbjerg -76 m bl.a. K Krantz	10:—
Brøndum: Motala 1976. Köpenhamnsmästaren kommenterar schack-SM	13:—
Brøndum: Manila 1976. Kompl. Interzon-bulletin med komm.part.	22:—
Suri: Biel 1976 off. turn. bok fr Interzon-turneringen Sept/Okt.	
Gligoric/Uhlmann m.fl.: French Defence paperback	29:—
Averbakh: Queen and Pawn Endings (Batsford)	35:—

Moms och porto tillkommer — snabba leveranser!

Skånes Schackförlag - The Chess House

Idrottsg. 20, 216 14 Malmö Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K
 Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10 00945/114 62 91 (direkt)
 Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Dansk postgiro 58715.
 Norskt postgiro 9 92 45. Finskt postgiro 1121 19-5

Ernst Åhman

SM 1976

UNG - YNGRE - YNGST

=

BRA - BÄTTRE - BÄST

Rätteligen borde Harry Schüssler skicka ett telegram till Hans Ek av t ex följande lydelse: Tackar hjärtligt broder Hans för att Du höll till nån annanstans. Ty Schüssler kom med som sista namn i SM-gruppen, sedan Ek kort före tävlingens början hade nödgats lämna återbud.

Det börjar kännas litet tjtigt att år efter år skriva om ungdomens upp- och frammarsch. I fjol var SM-gruppen den dittills yngsta, i år var medelåldern än lägre, 24 år. Äldste man var Kinnmark (31) och yngste den nykorade sverigemästaren (19). Men nu lär det dröja innan vi får uppleva ett nytt rekord.

Schüssler vann och han vann välförtjänt. Efter en försiktig inledning med fem remier och två vinster åkte han i åttonde rondan på sin första och enda nolla i ett vildsint sluggerparti mot Leif Fredriksson. Men sedan fanns det inget klister på skutan från Limhamn: först tre raka vinster och därefter 2½ poäng i de sista fyra ronderna.

Harry Schüssler är helt visst ett stormästareämne. Han visar stor säkerhet i beräkningarna och en djup förståelse för ställningsproblemen. Lägg därtill uthållighet och fin känsla för slutspel, det senare synnerligen ovanligt bland yngre mästare.

Debutanten Göran Rörvall ledde länge gruppen. Efter nio ronder var han obese grad och hade 6½ poäng mot Dan Hanssons 6, Schüsslers, Wedbergs och Lars Karlssons 5½. Men i tionde rondan förlorade både Wedberg (mot Wahlbom) och Hansson (mot Schüssler). Rörvall fick sin första nolla (mot Helmerz) och plötsligen delades ledningen mellan Rörvall och Schüssler. "Finalen" i elfte

ronden mellan de bägge kunde Schüssler avgöra till sin fördel efter ett komplicerat och innehållsrikt spel.

Rörvall har ett aktivt och intressant spelsätt med lust för äventyr. Talang finns i rikt mått men än så länge saknas stadgan.

Lars Karlsson, Magnus Wahlbom och Dan Hansson slutade alla på 8½ poäng. Lars Karlsson är synnerligen svårslagen och bör ha goda utvecklingsmöjligheter. I nordiska förra året visade han flera gånger lejonklon. Förra sverigemästaren Wahlbom spelade i år mindre säkert än han brukar och fick notera fyra förluster. Dan Hansson är en glad krigare, som inte väjer för komplikationer.

Konstanty Kaisauri, Per-Inge Helmerz, Tom Wedberg och Bo Bengtsson delade sjätte platsen och placerades enligt särskiljningsbestämmelserna i nyss nämnd ordning. Placeringarna är väl ungefär vad man väntat. Som ett halvt misslyckande måste däremot Ove Kinnmarks 50% betecknas. Efter en till remi missad vinst i början av turneringen fick han ingen riktig fjutt på spelet förrän i tolfte rondan, men då var det för sent för honom att blanda sig i toppstriden.

Nyordne internationelle mästaren Lars-Åke Schneider tycks inte trivas i SM-sammanhang. Förra året hamnade han på tolfte plats med 7 poäng. I år slutade han på 7½, varav

Harry Schüssler – Sverigemästare 1976.

4 togs i de sex sista ronderna. T o m nionde rondan var hans poängskörd 3 1/2! 7 poäng nådde Leif Fredriksson, som gjorde utmärkta insatser i enstaka partier men ofta tog alltför stora risker.

En besvikelse var Roland Ekström, 1975 tvåa efter fantasirikt spel. Nu samlade han massor av remier, vann bara ett parti och förlorade tre. Christer Niklasson och Rolf Lekander kan också betydligt mer än de visade prov på i år. Debutanten Hans Friberg miss-

lyckades, men det är alldeles för tidigt att därav dra några slutsatser om hans framtida möjligheter.

Antalet remipartier var i år 57 eller 47,5% mot fjolårets 51 (42,5%). Roland Ekström blev remikung (11) tätt följd av Bo Bengtsson (10) samt Ove Kinnmark och Lars Karlsson (9). Schüssler och Wahlbom hade sex vinstpartier var och det kom ingen annan upp till. Men många hade fem: Wedberg, Fredriksson, Hansson, Kaiszauri, Schneider, Helmertz och Rörvall. Fredriksson och Wahlbom var de enda som hade fler vinster än remipartier.

Och här som tecknaren Bengt Giöbel ser honom.

SM-gruppen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	P
1. H. Schüssler	-	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1/2	1	1	10
2. G. Rörvall	0	-	1/2	1	1/2	1	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1/2	9
3. L. Karlsson	1/2	1/2	-	1/2	1	1	1	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1	1	8 1/2
4. M. Wahlbom	1/2	0	1/2	-	1/2	1/2	1	1	1/2	0	1	0	1	0	1	1	8 1/2
5. D. Hansson	0	1/2	0	1/2	-	1	1	1	0	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	8 1/2
6. K. Kaiszauri	1/2	0	0	1/2	0	-	1/2	1/2	1	1	0	1	1/2	1	1/2	1	8
7. P. I. Helmertz	0	1	0	0	0	1/2	-	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	8
8. T. Wedberg	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	0	-	1	0	1/2	1	1/2	1	1	1	8
9. B. Bengtsson	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	0	-	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	8
10. L. Å. Schneider	1/2	1/2	1	1	1/2	0	0	1	0	-	1/2	0	1	1/2	1	0	7 1/2
11. O. Kinnmark	0	1/2	1	0	1/2	1	1/2	1/2	0	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	7 1/2
12. L. Fredriksson	1	0	1/2	1	0	0	0	0	1/2	1	1/2	-	0	1	1	1/2	7
13. R. Ekström	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1	-	1/2	1/2	0	6 1/2
14. C. Niklasson	1/2	0	1/2	1	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	-	1/2	1	5 1/2
15. R. Lekander	0	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	-	1	5
16. H. Friberg	0	1/2	0	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1	0	1/2	1	0	0	-	4 1/2

MÄSTARKLASSEN

Segrare i mästarclassen blev Caspar Carleson, Peter Östberg, Bengt Hammar, Nils Thörnblom och Gert Svensson. De fyra förstnämnda debuterar i SM-gruppen 1977. Gert Svensson gjorde ett gästspel bland de stora förra året.

Carleson, som var juniormästare 1973, vann sin grupp helt överlägset 1 1/2 poäng före närmaste konkurrent. Han spelar fantasirikt och tar betydande risker i sina partier, spelar rolig schack. Om hårdheten räcker i SM-gruppen återstår att se. Men Carleson är ung och hinner kanske hårdna till på ett år. En mycket intressant debut.

Peter Östberg, årets göteborgsmästare, spelar vad man brukar kalla position med spets. Han är mycket säker och bör ta en hel del poäng i SM-gruppen.

Bengt Hammar, tidigare ständig tvåa, lyckades i år i knallhård konkurrens ta hem en gruppseger. Jämte Gert Svensson är han den mest erfarne av årets gruppvinnare. Hård positionsspelare. Svårslagen. Spelar ganska ofta remipartier, i år dock bara fyra av tolv.

Nils Thörnblom har trots sin ungdom varit med rätt länge nu. Han och Stefan Ivarsson var helt överlägsna i sin grupp; de nådde båda utan nederlag 10 poäng, vilket kan jämföras med tredjepristagarens 7.

Gert Svensson kunde obesegrad promenera i mål med remi i sista rondan, vilket gav en hel poängs försprång till de närmaste medtävlarna. Han spelade i år mycket bättre än i fjol och bör inte behöva upprepa 1975 års svaga resultat i SM-gruppen.

Bland övriga mästare har redan nämnts Stefan Ivarsson. Andra att hålla ögonen på i framtiden är de unga göteborgarna Bengt Svensson (16), Matti Svern (20) och Jan Runnby (19), Lennart Roxendal, Jönköping samt Christer Bergström, Solna.

DAMKLASSEN

Västergötland tar över, förkunnade Rune Emanuelsson när tävlingen började. Han fick rätt. Sexfaldiga mästarrinnan Solweig Haraldsson fick se sig detroniserad av trettonåriga Siv Bengtsson, Vara SS.

Siv vann fem partier och spelade tre till remi. Conny Santesson, Vara SS, Susanne Olzon, Kristallens SK och Solweig Haraldsson vann vardera fyra partier och spelade tre till remi. Conny förlorade mot Siv, Susanne mot Florence Assmundson (i sista rondan) och Solweig mot Conny.

Under tävlingarna talade jag med SSF:s riksinstruktör Lars Bäckström, som förklarade att Siv Bengtsson är den första flicka han träff-

fat på med ett sådant spelsätt att hon har möjlighet att nå svensk mästarclass. Kanske har han rätt, men mig förefaller det som om också Conny och Susanne har mycket goda utvecklingsmöjligheter.

Men ära vare Siv Bengtsson! Svensk mästarrinna vid 13 års ålder, det har aldrig hänt förr och lär nog inte hända igen.

FLICKKLASSEN

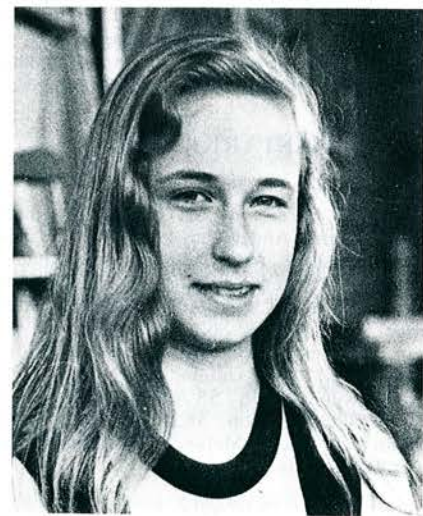
Eftersom klassen bara samlat sex deltagare hade man inte råd till många poängförluster. Huddingeföreningen Passantens storsatsning på ungdomsschack gav utdelning genom Pia Cramling, som debuterade och vann en halv poäng före "veteranerna" Juliana Miklós och Lena Bylund.

OLDBOYS

Gösta Carlsson från Karlstad, som deltog i kongresstävlingarna redan år 1926 och tidigare tagit hem ett oldboysmästerskap, blev slutsegrare före Georg Lenning, som vunnit flera gånger, och titelförsvararen Karl Y Johanneson.

Det har uppenbarligen varit riktigt att dela upp oldboysklassen så att mer jämbördiga spelare får mötas. De försök som gjorts 1975 och i år bör utbildas till en bestående ordning.

Den öppna oldboysgruppen vanns knappt av östersundaren Rickard Nyström före Hugo Sundqvist, Hägersten. Gruppen var helt naturligt ganska ojämn men där spelades dock många fullödiga partier.

Siv Bengtsson – dammästarinnan. Foto: Ulrik Scheller.

Årets oldboismästare Gösta Carlsson.

Så skall det antecknas, att rätt många av de deltagande damerna föredrog att ställa upp i klass II. Bäst av dem lyckades Ulla Bohmgren med en odelad andraplacering.

☆

I klass II tog två spelare full poäng. Det var Mikael Göransson, Skellefteå SK och Erik Hultgren, SK Rockaden Sthlm som stod för den bravaden. I klass I var högsta vinstpoäng 7 1/2, ett resultat som nåddes av fem nyvordna mästare.

☆

SK Rockaden Sthlm fick en inteckning i priset för bästa förening med sina 20 poäng. SS Manhem, som har två inteckningar, tog 19 och Kristallens SK 15. 14 poäng uppnådde Lundby SS, Linköpings ASS och Lerums SK.

MÄSTARKLASSEN

Grupp 1

1. Caspar Carlsson, SK Rockaden Umeå 10 1/2, 2. Bengt Andersson, Lundby SS 9, 3-4. Felix Nordström, Wasa SK och Bengt Svensson, SK Kamraterna Gbg 8 1/2, 5. Ulf Korman, LASK 7, 6-8. Ulf Svensson, SS Allians Skänninge, Tony Aperia, Solna SS och Ernst Åhman, SS Manhem 6 1/2, 9. Bo Eriksson, Eskilstuna SK 6, 10-11. Gunnar Hjort, Sundsvalls SK och Rune Averby, SS Allians Skänninge 5, 12-13. Olle Svensson, SK Kamraterna Trollhättan och Mikael Melander, Jönköpings SK 4 1/2, 14. Åke Sandklef, Åstorps SS 3.

Grupp 2

1. Peter Östberg, SK Kamraterna Gbg 10, 2-4. Lennart Roxendal, Jönköpings SS, Jan

Runnby, Lundby SS och Carl-Johan Ribbegrén 9, 5. Conny Holst, Limhamns SK 7 1/2, 6-8. Sten Isaksson, Motala SS, Gunnar Carlberg, Eskilstuna SK och Jörgen Lundvall, Solna SS 7, 9-10. Jörgen Svenningsson, Uddebo SK och Lennart Asplund, Sunne SS 6, 11-12. Anders Larsson, SS Allians Skänninge och Lennart Friberg, SK Kamraterna Trollhättan 4 1/2, 13. Elmar Wendelin, Sandvikens SK 2 1/2, 14. Erik Wilkeborg, Nynäshamns SK 2.

Grupp 3

1. Bengt Hammar, SS Allians Skänninge 9, 2-4. Christer Bergström, Solna SS, Anton Fridh, MAS och Sture Johansson, Wasa SK 8 1/2, 5. Åke Carlsson, Lundby SS 7, 6-7. Bengt Andersson, Falköpings SS och Gunnar Johansson, SK Kamraterna Trollhättan 6 1/2, 8. Ulf Nyberg, SK Kamraterna Gbg 5 1/2, 9. Peder Berkell, Hägerstens SK 4 1/2, 10. Kjell Wedin, SK Rockaden Sthlm 4, 11. Lars Didriksson, SS Allians Skänninge 3 1/2, 12-13. Ingvar Persson, Eslövs SK och Axel Jägare, SK City 3.

Grupp 4

1. Nils Thörnblom, Hägerstens SK 10, 2. Stefan Ivarsson, Åstorps SS 10, 3-4. Jan-Olov Lind, Örebro SS och Mats Sjöberg, SK Rockaden Sthlm 7, 5. Roland Thapper, LASK 6, 6. Ingmar Schütz, SS Allians Skänninge 5 1/2, 7-9. Ulf Elfvin, Kungsbacka SK, Bengt Ekenberg, Helsingborgs SS och Ulf Lögdahl, Eskilstuna SK 5, 10-12. Ingvar Carlsson, Linköpings ASS, Thomas Martala, Upsala ASS och Alf Isaxon, Uppvidinge SK 4 1/2, 13. Stellan Samuelsson, SK-27, Kamraterna 4.

Grupp 5

Gert Svensson, SS Allians Skänninge 8 1/2, 2-3. Kennet Josefsson, Solna SS och Matti Sverin, SK Kamraterna Gbg 7 1/2, 4-5. Åke Olsson, Wasa SK och Johnny Becker ASK Uppsala 6, 6-8. Lenny Johansson, Schack-08, Thomas Ernst, Limhamns SK och Göran Andersson, SK Kamraterna Trollhättan 5 1/2, 9-10. Allan Werle, SK Rockaden Sthlm och Carl-Magnus Björk, Åstorps SS 5, 11. Tore Danielsson, SS Allians Skänninge 2 1/2, 12. Bert-Ola Isetoft, SK City 1 1/2.

FÖRSTA KLASSEN

Grupp 1

1. Uno Nävert, Lundby SS 7, 2. Olle Johansson, Delectus SS 6 1/2, 3. Per Ahlström, Linköpings ASS 6.

Grupp 2

1. Thomas Therkelson, Limhamns SK 6 1/2, 2. Owe Engberg, Rånäs SK 5 1/2, 3. Bo Wiker, Fagersta SS 5 1/2.

Grupp 3

1. Fride Samuelsson, Jönköping SS 7 1/2, 2. Magnus Jonasson, Växjö SK 7, 3. Bengt Qwarfort, NSS-KSK 4 1/2.

Grupp 4

1. Per-Olov Gromark, SK Kamraterna Trollhättan 7 1/2, Tomas Carnstam, LASK 6 1/2, 3. Kjell Häggvik, Västerås ÖSK 5 1/2.

Grupp 5

1. Mikael Johansson, AGA-Schack 7 1/2, 2. Anders Eriksson, Schack-48 7 1/2, 3. Torsten Järneström, SS Allians Skänninge 5 1/2.

Grupp 6

1. Jörgen Nilsson, Schack-08 7, 2. Lars-Göran Rosenqvist, Sävsjö SS 6 1/2, 3. Hubert Johansson, Kristallens SK 6 1/2.

Grupp 7

1. Rolf Bergström, SK Allians Domsjö-Övik 6 1/2, 2. Sven Hagberg, Gävle Schackalliance -72 6, 3. Hans-Göran Andersson, Västerås ÖSK 6.

Grupp 8

1. Mats Unander, Sollefteå SS 6 1/2, 2. Torsten Ros, Falu SK 6, Sten Bernhardsson Rödeby SK 5.

Grupp 9

1. Ingemar Hansson, Limhamns SK 6, 2. Tommy Carlsson, Hultsfreds SK 5, 3. Tor Löfström, Skövde SS 4 1/2.

Grupp 10

1. Tarsto Varjomaa, Fagersta SS 7 1/2, 2. Malte Olsson, Gnarpes SK 7 1/2, 3. Lars Blomström, SK Kamraterna Trollhättan 6 1/2.

Grupp 11

1. Hans Nordman, Boden SK 5 1/2, 2. Per-Olof Höllfors, Österlens SK 5, 3. Bo Göransson, Västerås ASK 5.

Grupp 12

1. Christer Sohlberg, Upplands Väsby SS 7, 2. Leif Nättorp, Skara SS 6 1/2, 3. Herbert Zalitis, Hägerstens SK 5 1/2.

Grupp 13

1. Leif Lindén, SS Manhem 6, 2. Sture Gustavsson, Lerums SK 5 1/2, 3. Otto Aspheim, Lundby SS 5.

Grupp 14

1. Lennart Olsson, SS Manhem 6, 2. Bengt Wihlborn, Växjö SK 6, 3. Pål Magnusson, Sunne SS 5 1/2.

Grupp 15

1. Wiggo Nörager, Schack-08 5 1/2, 2. Tomas Marinus, SS Manhem 5 1/2, 3. Roland Claesson, Värnamo SS 5.

Grupp 16

1. Ingvar Andreasson, SK Kamraterna Gbg 7, 2. Lennart Johansson, Vällingby SS 6, 3. Torsten Hellgren, Upsala ASS 5 1/2.

Grupp 17

1. Göthe Gustafsson, Emmaboda SK 6, 2. Lennart Strandberg, LASK 6, 3. Mats Borg, Avesta SS 5 1/2.

Grupp 18

1. Lars Bostedt, Sollefteå SS 7, 2. Ralf Åkeson, SK SASS 6, 3. Anders Lundqvist, Schack-33 5 1/2.

Grupp 19

1. Uno Lindberg, Sandvikens SK 7 1/2, 2. Jörgen Fransson, Jönköpings SS 6, 3. Leif Gunnarsson, Kristallens SK 4 1/2.

ANDRA KLASSEN

Grupp 1

1. Börje Ivegård, Farsta SK 8 1/2, 2. Kurt Andersson, Njudungs SK 7 1/2, 3. Ragnar Ebbsjö, SK 33 6 1/2.

Grupp 2

1. Paul Lichtenstein, Kristallens SK 7 1/2, 2. Stig Kärrman, Lerums SK 6 1/2, 3. Sven-Erik Björkholm, Kalmar SK 5 1/2.

Grupp 3

1. Göran Olsén, Emmaboda SK 6 1/2, 2. Ralph Brännström, Skellefteå SK 6 1/2, 3. Jan Westerling, Eskilstuna SK 5.

Grupp 4

1. Ulf Nilsson, Munkfors ASS 7, 2. Bo Sjögren, Nyköpings ASK 6 1/2, 3. Folke Hellström, Bollnäs SS 6.

Grupp 5

1. Bengt Lindberg, Sollentuna SK 8 1/2, 2. Michael Carlsson, Linköpings ASS 7 1/2, 3. Alf Carling, Wasa SK 5.

Grupp 6

1. Olof Ljungberg, Eriksbergs SK 7 1/2, 2. Stefan Eriksson, Kristallens SK 7 1/2, 3. Conrad Lindberg, Linköpings ASS 6.

Grupp 7

1. Gunnar Johansson, Lundby SS 7 $\frac{1}{2}$, 2. Gunnar Lindgren, Bollnäs SS 6 $\frac{1}{2}$, 3. Allan Maxe, Linde SK 6.

Grupp 8

1. Brian Laurence, ASK Uppsala 6 $\frac{1}{2}$, 2. Sven Simonson, Vara SS 6, 3. Gideon Claesson, Jönköpings SS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 9

1. Sigvard Karlsson, Kumla-Hallsbergalliansen 72 7 $\frac{1}{2}$, 2. Rolf Roth, Kristianstads SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Gustav Nilsson, Limhamns SK 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 10

1. Gunnar Larsson, SK Rockaden Sthlm 7, 2. Göran Flisberg, Lerums SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Bengt Pettersson, Motala SS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 11

1. Håkan Frisé, Hulthfreds SK 6 $\frac{1}{2}$, 2. Olle Johansson, Malungs SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Dan Selstam, SS Manhem 6.

Grupp 12

1. Bo Landin, Täby SK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Börje Pettersson, Linköpings ASS 7 $\frac{1}{2}$, 3. Stig Svensson, Vällingby SS 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 13

1. Mikael Göransson, Skellefteå SK 9, 2. Arne Ring, SK Kamraterna Linköping 7, 3. Olof Darius Falköpings SS 6.

Grupp 14

1. Heinz Salomonsson, AGA-Schack 6, 2. Arnold Blidberg, Ulricehamns SK 5 $\frac{1}{2}$, 3. Mikael Nestius, Kristallens SK 5.

Grupp 15

1. Kristian Nymoen, Sollentuna SK 5 $\frac{1}{2}$, 2. Bertil Pålsson, Skromberga ASS 5, 3. Erik Forsgren, Ovansiljans SS 5.

Grupp 16

1. Inge Karlsson, Kumla-Hallsbergalliansen 72 7 $\frac{1}{2}$, 2. Ulla Bohmgren, Kristallens SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Nils-Erik Denholm, Wasa SK 6.

Grupp 17

1. Peter Silius, SK Rockaden Sthlm 7 $\frac{1}{2}$, 2. Allan Cedergårdh, Lerums SK 7 $\frac{1}{2}$, 3. Rickard Skreuder, Wasa SK 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 18

1. Ivar Norbeck, Uppvidinge SK 7, 2. Tommy Carlsson, Hägerstens SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Björn Sigstam, SK Kamraterna Gbg 6.

Grupp 19

1. Anders Ebenfelt, Falköpings SS 7 $\frac{1}{2}$, 2. Uno Nilsson, Vimo SK 5 $\frac{1}{2}$, 3. Karl-Gustav Nilsson, Motala SS 4 $\frac{1}{2}$.

Grupp 20

1. Håkan Wallin, Skromberga ASS 7 $\frac{1}{2}$, 2. Gunnar Welander, Danderyds SK 7, 3. Ingemar Johansson, Nybro SS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 21

1. Douglas Kärenlöv, SK Rockaden Sthlm 8, 2. Jan Johansson, Uppsala ASS 6 $\frac{1}{2}$, 3. Tommy Johansson, Eksjö SK 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 22

1. Lars Persson, Alingsås SS 7 $\frac{1}{2}$, 2. Stefan Olsson, Lundby SS 7 $\frac{1}{2}$, 3. Greger Norrman, Hägerstens SK 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 23

1. Sven Andersson, SS Manhem 6, 2. Curt Andersson, SS Allians Skänninge 5 $\frac{1}{2}$, 3. Göran Säll, SK Rockaden Sthlm 5.

Grupp 24

1. Olle Ålgars, Täby SK 7, 2. Tom Axelsson, Linköpings ASS 6 $\frac{1}{2}$, 3. Ingemar Kristiansson, Farsta SK 5.

Grupp 25

1. Tage Fritiofsson, SK Kamraterna Linköping 8, 2. Mikael Wiedenkeller, Njudungs SK 8, 3. Yngve Pettersson, SK Rockaden Sthlm 6.

Grupp 26

1. Gunnar Aatolainen, Borås SS 6 $\frac{1}{2}$, 2. Itai Panas, Passantens SK 6, 3. Örjan Moberg SK Kamraterna Linköping 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 27

1. Tomas Bydén, Gnarps SK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Ingvar Andersson, Bollebygdss SK 6, 3. Gunnar Östman, Munkfors ASS 6.

Grupp 28

1. Folke Andersson, SK Kamraterna Trollhättan 6 $\frac{1}{2}$, 2. Anders Linderyd, SK Rockaden Sthlm 5 $\frac{1}{2}$, 3. Åke Svensson, Tranås SS 5.

Grupp 29

1. Kent Pettersson, Kumla-Hallsbergalliansen 72 7 $\frac{1}{2}$, 2. Göte Hagberg, Ovansiljans SS 6 $\frac{1}{2}$, 3. Lennart Thunberg, Uppsala ASS 6.

Grupp 30

1. Rolf Adeborg, Falu SK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Mikael Jönsson, Ronneby SK 7 $\frac{1}{2}$, 3. Thure Eriksson, Borlänge SK 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 31

1. Hans-Olof Stolt, SK Kamraterna Trollhättan 7 $\frac{1}{2}$, 2. Tomas Eriksson, Hägerstens SK 7 $\frac{1}{2}$, 3. Lars-Göran Malmgren, MAS 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 32

1. Bo Hedlund, Lys IK 8 $\frac{1}{2}$, 2. Christian Ekblom, Floby SS, 3. Anders Karlsson, Gävle Schackalliance 5.

Grupp 33

1. Lennart Nordin, Nyköpings ASK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Bertram Andersson, Kumla-Hallsbergalliansen 72 6 $\frac{1}{2}$, 3. Jan Persson, Markaryds SK 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 34

1. Gunnar Kärrlander, Fagerviks SK 7, 2. Lennart Krook, Sollentuna SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Leif Karlsson, Passantens SK 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 35

1. Per-Gunnar Larsson, LASK 8 $\frac{1}{2}$, 2. Rickard Unelius, SK Pjäsen 6 $\frac{1}{2}$, 3. Björn Ansner, Limhamns SK 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 36

1. Alfred Forsell, Södertälje SS 7 $\frac{1}{2}$, 2. Göran Ohlsson, Sävsjö SS 7 $\frac{1}{2}$, 3. Erik Olander, Floby SS 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 37

1. Sven-Olof Hultin, Sala SK 5 $\frac{1}{2}$, 2. Birger Karlsson, Njudungs SK 5, 3. Lars Nylén, Västerviks ASK 5.

Grupp 38

1. Ulf Kressner, Haninge SS 7, 2. Olle Karlsson, Sala SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Stephane Bruchfeld, Vällingby SS 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 39

1. Börje Persson, Skövde SS 6 $\frac{1}{2}$, 2. Bo Eriksson, Ovansiljans SS 6, 3. Gunnar Ek, Tanums SS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 40

1. Håkan Rothén, Nässjö SK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Lars Bergström, Alvesta SK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Thorbjörn Lindell, Österlens SK 6 $\frac{1}{2}$.

Grupp 41

1. Staffan Söderlund, Kristallens SK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Fredrik Agell, Uppsala ASS 6 $\frac{1}{2}$, 3. Åke Svensson, Linköpings ASS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 42

1. Gerth Brundin, Gävle Schackalliance 7, 2. Bengt Berg, Nyköpings ASK 6 $\frac{1}{2}$, 3. Stig Klämmeberg, Kungsbacka SK 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 43

1. Johan Sterner, Wasa SK 6 $\frac{1}{2}$, 2. Per-Olof Jörnbrink, Lerums SK 5 $\frac{1}{2}$, 3. Alvar Samuelsson, Ätvidabergs SK 5.

Grupp 44

1. Markko Tiensuu, Borås SS 8, 2. Gunnar Johansson, Nynäshamns SK 7, 3. Erik Persson, Malmö SS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 45

1. Sven Eriksson, Lerums SK 6 $\frac{1}{2}$, 2. Sven Degerfeldt, SS Manhem 5 $\frac{1}{2}$, 3. Claes Eriksson, Jönköpings SS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 46

1. Sven Johansson, Jönköpings SS 6 $\frac{1}{2}$, 2. Mats Andersson, SK Rockaden Umeå 6 $\frac{1}{2}$, 3. Peter Tapai, SK Rockaden Sthlm 5.

Grupp 47

1. Oskar Glad, Lönsboda SK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Tomas Sandström, Uppsala ASS 7 $\frac{1}{2}$, 3. Ingvar Stark, Uddebo SK 5.

Grupp 48

1. Rolf Christensson, Skromberga ASS 6, 2. Arthur Illerbrand, Uppsala ASS 5, 3. Mikael Pedersen, Vänersborgs SS 4.

Grupp 49

1. Anders Hallgren, Alingsås SS 7, 2. Håkan Wester, Motala SS 6 $\frac{1}{2}$, 3. Jaakko Luukkonen, Hägerstens SK 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 50

1. Stefan Bäcklin, Farsta SK 6 $\frac{1}{2}$, 2. Lennart Haraldsson, SS Allians Skänninge 5, 3. Knut Jakobsson, Majornas SS 5.

Grupp 51

1. Håkan Tjärnemo, Eksjö SK 7 $\frac{1}{2}$, 2. Gunnar Nölbäck, Alingsås SS 7, 3. Mats Ilar, Ovansiljans SS 6.

Grupp 52

1. Björn Särén, Karlstads ASS 8, 2. Arne Rickardsson, SS Allians Skänninge 5 $\frac{1}{2}$, 3. Krister Rydberg, Uppsala ASS 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 53

1. Ingvar Johnsson, Bräkne-Hoby SK 7, 2. Gunnar Bruce, Oskarshamns SS 7, 3. Per Green, SK Kamraterna Trollhättan.

Grupp 54

1. Erik Hultgren, SK Rockaden Sthlm 9, 2. Håkan Olsén, SS Manhem 7 $\frac{1}{2}$, 3. Bertil Westergren, Lerum SK 5 $\frac{1}{2}$.

Grupp 55

1. Ingvar Johansson, Finspångs SK 6^{1/2}, 2. Jan Sandberg, Tranås SS 5^{1/2}, 3. Stefan Carlsson, Skövde SS 5^{1/2}.

Grupp 56

1. Per Strandberg, Katrineholms SK 6^{1/2}, 2. Tomas Hortin, Luleå SS 6^{1/2}, 3. Roland Johansson, Skövde SS 5^{1/2}.

Grupp 57

1. Hans Lindgren, Sandvikens SK 7, 2. Lars Thyberg, SK Rockaden Sthlm 5^{1/2}, 3. Guy Hestnål, SK Kamraterna Linköping 4^{1/2}.

Grupp 58

1. Åke Andersson, Kirseberga SK 8^{1/2}, 2. Erik Tillberg, SK SASS 7^{1/2}, 3. Ingvar Ekelund, SK Rockaden Sthlm 7^{1/2}.

Grupp 59

1. Anders Nilsson, LASK 6^{1/2}, 2. Rune Holmberg, SS Manhem 5, 3. Gunnar Persson, Nässjö SK 5.

DAMKLASSEN

1. Siv Bengtsson, Vara SS 6^{1/2}, 2. Connie Svantesson, Vara SS 5^{1/2}, 3. Susanne Olzon, Kristallens SK 5^{1/2}, 4. Solweig Haraldsson, SS Allians Skänninge 5^{1/2}, 5. Florence Assmundson, SK SASS 4, 6. Eva Johansson, Alingsås SS 3^{1/2}, 7. Peggy Kettler Olsen, Oskarshamn SS 3, 8. Kerstin Johansson, Clemensnäs SK 1^{1/2}, 9. Vega Persson, SK Pjäsen 1.

Flickklassen

1. Pia Cramling, SK Passanten 3^{1/2}, 2. Juliana Miklós, Karlskoga SK 3, 3. Lena Bylund, SK Rockaden Örnsköldsvik 3, 4. Anette Holst, Limhamns SK 2^{1/2}, 5. Berith Andersson, Falköpings SS 2, 6. Yvonne Wetterling, Växjö SK 1.

Pia Cramling vann flickklassen.

OLDBOYSKLASSEN

Elitgruppen

1. Gösta Carlsson, Karlstads ASS 6^{1/2}, 2. Georg Lenning, SK-27, Kamraterna 5^{1/2}, 3. Karl Y. Johannesson, SS Manhem 5^{1/2}, 4. K-E Gannholm, Burs SK 5, 5. Ivar Jansson, Västerås ASK 4^{1/2}.

Öppna gruppen

1. Rickard Nyström, Östersunds SS 7, 2. Hugo Sundqvist, Hägerstens SK 6^{1/2}, 3. Nils Carlsson, NSS-KSK 6, 4. Artur Alexandersson, Nyköpings ASK 6, 5. Erik Franzén, Kinna SK 6, 6. J H Nilsson, Varbergs SK 5^{1/2}, 7. Gösta Lillberg, Katrineholms SK 5^{1/2}.

SM-blixten

samlade 198 deltagare, som först spelade en kvalificeringsomgång i tolv grupper. Segrarna spelade därefter A-final, tvåorna B-final och treorna C-final. Bortsett från unge Bengt Svensson från Göteborg var det idel beprövade blixthajar som gick till A-finalen, där den nyvordne sverigemästaren ånyo visade sin högklass.

A-finalen

1. Harry Schüssler 9, 2. Bengt Hammar 9, 3. Bengt Svensson 8^{1/2}, 4. Lars-Åke Schneider 7, 5. Lars Karlsson 7, 6. Roland Ekström 6, 7. Matti Svern 5, 8. Bo Bengtsson 4^{1/2}, 9. Gert Svensson 3^{1/2}, 10. Mats Sjöberg 2^{1/2}, 11. Lennart Ljungqvist 2^{1/2}, 12. Ingvar Andreasson 1^{1/2}.

B-finalen

1. Konstanty Kaiszauri 8^{1/2}, 2. Åke Olsson 8, 3. Leif Fredriksson 7^{1/2}, 4. Carl-Johan Ribbegr 7.

C-finalen

1. Per-Inge Helmertz 10, 2. Ingemar Schütz 8, 3. Christer Bergström 8.

SM-gruppen 1977

Årets kongress beslöt bemyndiga centralstyrelsen att anordna 1977 års öppna SM enligt samma system som gällt i år, dock med rätt för cs att vidtaga de smärre justeringar av reglerna som kan befinnas lämpliga. Eftersom en ändring beträffande det antal spelare som genom öppna SM blir kvalificerade att delta i SM-gruppen inte kan anses vara liten, utgår jag från att också år 1977 högst två spelare går vidare från öppna SM till SM-gruppen.

Med denna förutsättning är följande spelare berättigade att delta i 1977 års SM-grupp:

Magnus Wahlbom (sverigemästare 1974)
Axel Ornstein (d:o 1975)
Roland Ekström (2:a 1975)
Börje Jansson (3:a 1975)
Caspar Carlsson (m-gruppsegrare 1976)
Peter Östberg (d:o)
Bengt Hammar (d:o)
Nils Thörnblom (d:o)
Gert Svensson (d:o)
2 spelare från öppna SM 1977
Harry Schüssler
Göran Rörvall
Lars Karlsson
Dan Hansson
Konstanty Kaiszauri

Uteblir någon av dessa och/eller blir färre än två spelare kvalificerade genom resultat i öppna SM, inträder följande spelare i angiven ordning: Per-Inge Helmertz, Tom Wedberg, Bo Bengtsson, Lars-Åke Schneider, Ove Kinmark, Leif Fredriksson, Roland Ekström, Christer Niklasson, Rolf Lekander och Hans Friberg.

Om centralstyrelsen utnyttjar sin rätt att placera en spelare i gruppen, ersätter denne den sist kvalificerade.

Ernst Åhman

KONGRESSEN

Sveriges Schackförbunds 60:e kongressförhandlingar blev en av de kortaste i modern tid, stadgeenliga ärenden var avklarade på ca 2^{1/2} timma. Den största orsaken till de snabba förhandlingarna var att kongressens huvudfråga, omfattande ändringar i förbundets tävlingsbestämmelser, nästan omgående bordlades i avaktan på vidare utredning.

Kongressen öppnades av förbundsordföranden Birger Öhman, som överlämnade ordet till Motala kommunfullmäktiges ordförande Thore Pettersson. Denne hälsade samtliga hjärtligt välkomna och lämnade en utförlig information om Motala kommun. I sitt därpå följande inledningsföreläsning framhöll Öhman den positiva utvecklingen inom svensk schackverksamhet med ökat medlemsantal och fortsatt glädjande uppsving inom ungdomsschack. I skarp kontrast till detta ställdes den internationella situationen med markant ökat antal tvister med politisk bakgrund och svårigheter för FIDE att bemästra läget.

Minnesord ägnades förbundets hedersledamot Jacob Ekelund, en av svenskt schacklivs

centralgestalter under många decennier, som avled i slutet av 1975.

Vid de därpå följande kongressförhandlingarna, med Birger Öhman som ordförande, fastställdes förbundets balansräkning per den 30/4 1976 varvid även ansvarsfrihet beviljades Cs för förvaltningen under det gångna verksamhetsåret.

En motion från Hallands SF föranledde kongressen besluta att § 5 e) och f) skall ha följande ändrade lydelse: e) Fråga som Cs önskar hänskjuta till kongressen skall delges distriktsförbunden senast den 1 april f) Fråga som distriktsförbundet önskar hänskjuta till kongressen skall inges till Cs före den 1 januari. Cs skall därefter tillställa förbunden yttrande i saken senast den 1 april.

Så kom då frågan om ändrade tävlingsbestämmelser. Distriktens ombud var genomgående kritiska mot centralstyrelsens och dess arbetsgrupps långsamma behandling av detta ärende med åtföljande sen information till distriktet. Kongressen ansåg sig icke beredd att besluta i de viktiga frågorna om SM-tävlingarnas framtida utformning utan beslöt bordläggning Samtidigt beordrades Cs att snabbt tillsätta en mindre arbetsgrupp än den tidigare med uppgift att snarast återkomma med förslag om ändrade tävlingsbestämmelser med hänsynstagande till de åsikter som framförts och väntades framföras vid den planerade fria diskussionen sedan kongressförhandlingarna slutförts.

Vad beträffade Öppna SM 1977 bemyndigade dock kongressen Cs att arrangera dessa enligt samma system som senast med de ev. erforderliga smärre justeringar som kunde bedömas lämpliga. Vidare beslöt kongressen bifalla den föreslagna ändringen av § 8 punkt 11 i tävlingsbestämmelserna varigenom det tillkommer Cs att besluta om tävling skall inställas om färre än sju spelare anmäles i klass.

Riksinstruktör Lars Bäckström lämnade en rapport från ungdomskommitténs arbete varvid han särskilt uppehöll sig vid tävlingsverksamheten, medlemsvärningen och det nya registreringssystemet.

På förslag av Cs beslöt kongressen enhälligt att kalla Erik Lundin, Stockholm, till hedersledamot av landsförbundet. Beslutet åtföljdes av långvariga applåder.

I sitt avslutningsanförande framförde Öhman ett tack till Motala SS och Motala kommun samt till medhjälpare och kommittéer som verkat för schackspelet. Ett särskilt tack riktades till Harald Norell och Carl-Axel Ericsson, som båda lämnat sina poster inom ungdomskommittén resp. Cs.

SM-tävlingarna 1977 äger rum i Stockholm.

LGR

VALRAPPORT

Ordförande: Birger Öhman, Nyhamnsläge, omval.

Ledamöter: Sören Björnlert, Boxholm, Sture Hedberg, Stockholm, Sthig Jonasson, Uppsala, Lars Göran Ribbeck, Göteborg, samtliga omval, samt Lars Holmstrand, Uppsala, nyval. (I Cs kvarstår de vid 1975 års kongress på 2 år valda Rolf Littorin, Stockholm, Tore Johansson, Klemensnäs, Rune Emanuelsson, Borås, Bernhard Karlsson, Eksjö och Yngve Anderberg, Lund). Carl-Axel Ericsson, Stockholm, hade undanbett sig omval.

Suppleanter: Göran Malmsten, Arboga, omval, samt Åke Alexi, Sundsvall, nyval.

Revisorer: Sven Håkan Leffler, Stockholm, och Anders Svensson, Göteborg, med Sven Lekman, Stockholm, och Nils Lindwall, Linköping, som suppleanter. Samtliga omval.

Ungdomskommitté: Rune Emanuelsson, Borås, (ordf.) samt ledamöterna Tore Johansson, Klemensnäs, omval, och Christer Weneus, Norrköping, nyval. Harald Norell, Malmö, hade undanbett sig omval.

Representanter i Nordiska Schackförbundet: Birger Öhman, Nyhamnsläge, och Rolf Littorin, Stockholm, båda omval.

Representanter i FIDE: Rolf Littorin, Stockholm, suppleant Birger Öhman, Nyhamnsläge, båda omval.

Representant i ICCF: Erik Larsson, Nymöla, omval.

Valberedning: Börje Jansson, Norrtälje, (sammansittande) och Carl-Erik Erlandsson, Lund, båda omval, samt Carl-Axel Ericsson, Stockholm, nyval.

LGR

NOTISER FRÅN SM

Antalet deltagare var i år något större än i fjol men man nådde inte upp till 1974 års rekord-siffra. Hela antalet starter var 1 081 mot 1 054 förra året. Fördelningen med 1975 års siffror inom parentes var: SM-gruppen 16 (16), mästartklassen i övrigt 67 (67), klass I 186 (169), klass II 585 (583), juniorer 180 (171), damer 9 (7), flickor 6 (9), oldboys 32 (32).

☆

Den eleganta sporthallen bjöd på utmärkta spellokaler, för flertalet grupper de bästa i mannaminne. Undantaget var några andraklassgrupper som hade det litet lågt i tak. Organisationen fungerade perfekt med kompetenta, tjänstvilliga och vänliga funktionärer över hela linjen. Om någon kritik över huvud taget skall riktas mot dessa fina tävlingar så gäller den inte förhållandena för deltagarna utan för massmedia. Det var ont om telefoner och skrivmaksiner. TV uppmärksammade inte arrangemangen alls och radion först i slutskedet. Någon medarbetare från TT syntes inte till.

☆

Det är alltid farligt att nämna personer vid en betygssättning av arrangemangen. Det är så lätt att glömma någon. Men nog gjorde Örjan Andersson, Sture Hedberg (SSF), Lars Bäck-

ström (SSF), Rolf Isaksson, Rolf Karlsson, Lars Blom och Jan Pettersson ett fint jobb. Jag ber om tillgift från dem, vilkas namn jag här har missat.

☆

Tävlingsläkaren sedan många år Erik Karlmark hade en hel del att göra, dock enligt egen uppgift inte så mycket som i Bollnäs, som var hans mest arbetstungda SM. Karlmark är verkligen värd alla svenska schackspelares tacksamhet för sitt osjälviska arbete.

☆

Prissamlingen var enorm. Bl a fick Schüssler en färg-TV och flera hundra transistorapparater delades ut. Man märkte att Luxor är Motals största industri.

☆

Arrangörerna berättade, att de hade haft fint stöd av Motala kommun, stadens industrier, andra företag och enskilda. Men det är inget nytt. Schack-SM omfattas överallt med stor välvilja.

☆

Alla visste, att 1977 års SM skall spelas i Stockholm. Men många frågade om 1978.

Svaret är att någon formell inbjudan inte kommit in ännu men att Degerfors anmält intresse.

☆

Särskild poststämpel 10 juli. Särskilda märken och kort gav arrangörerna ett litet tillskott. Vem har en komplett serie av svenska SM-stämplat? Det har blivit rätt många sådana genom åren, men hur många vet inte den som skriver detta.

☆

Veteranstatistiken förändrades något genom att västeråsaren Sven Carlsson på grund av sjukdom måste bryta efter första rondan. Bengt Ekenberg kunde därigenom knappa in på försprånget och har nu 41 kongress tävlingar bakom sig mot Carlssons 44. K E Gannholm ligger god trea i den här inofficiella tävlingen.

☆

Motala kommun bjöd kongressombuden m fl på lunch i stadshotellet och med varje program följde som present från fritidsnämnden en biljett till Mariebergssbadet.

☆

Sista partiet avslutades på lördagen kl 19.14, då Bengt Svensson och Åke Sandklef i första mästartgruppen enades om remi efter mer än sju timmars spel.

☆

Från mästartklassen nedflyttas i år 22 spelare till klass I. Till mästartklassen uppflyttas dels 19 gruppsegrare i klass I, dels två spelare som utan att ha vunnit uppnådde 80 vinstprocent. Jag har inte kunnat kontrollera om någon spelare uppflyttats på grund av dubbel andraplacing inom loppet av 4 år. I varje fall synes en viss stabilisering av mästartklassens storlek nu ha inträtt.

☆

Följande två episoder, för vilkas sanningshalt jag inte vågar ansvara, lär ha inträffat i andra klassen.

Episod 1: En spelare med oklara föreställningar om sin mittspelställning råkar sätta sig vid fel bord. Studerar positionen en stund och utför ett drag.

Episod 2: En spelare tar en lång funderare medan motståndaren är frånvarande. Räknar

ut en dragserie men utför av misstag det andra draget i stället för det första i serien. Upp-täcker genast malören, drar inte i klockan utan utför i stället också variantens första drag. Motståndaren återvänder och påpekar att två drag spelats. "Javisst, ursäkta" säger vår man och flyttar tillbaka den först förda pjäsen, varpå partiet fortsätter.

☆

Västergötlands SF:s ungdomskommitté brukar sedan ett antal år bjuda SM-deltagarna från distriktet på en "Västgötråff". Så även i år, ett 90-tal västgötar samlades på pensionatet Vätternvägen och smidde planer inför kommande duster samtidigt som de styrkte sig med landgångar, varmrätt, öl och kaffe. En fin idé – något att tänka på för andra distrikt!

☆

Uri Geller trollade för några år sedan i TV med klockor och nycklar. Eftersom Konstany Kaiszauri trollar skickligt på brädet, har Bengt Ekenberg föreslagit, att han skall döpas om till Caissa-Uri. Vilket härmed meddelas dr Ekenberg till straff och presumtiva vitsmakare till varnagel.

☆

SM 1976 är slut. Fina tävlingar i en vacker stad med vatten, grönska och mjuk bebyggelse. Det har gått 30 år sedan jag var där förra gången och mitt intryck blev, att Motala lyckats bevara sin vänliga atmosfär, ett omdöme som kan ges långt ifrån alla Sveriges städer.

E Å

TfS:s pristävling i Motala

Redaktionens avsikt med den lilla pristävlingen var att den skulle bli en lagom lättisam förströelse mellan de betydligt viktigare turneringspartierna. Detta stämde vad beträffade partislutet (1. Td5† Kf4 2. Kf2 Dd7 3. Thh5) och charaden (Motala) men studien (Sigvard Clausén) blev en hårdknäckt nöt, kanske alltför hård då endast 6 lösare klarade av den av totalt ca 40. Lösning 1. Sc7† (efter 1. Kb6 klarar sig svart med 1. — Kb8) Kb8 2. Sa8!! och vit vinner, t.ex. 2. — Dxa8† 3. Kb6 eller 2. — Dxf6 3. Sb6 Df3 4. Th8† Kc7 5. Tc8 matt, eller 2. — Dc6† 3. Sb6 etc.

Pristagare: Kr 75:– Lennart Wahlström, Varberg, Kr 45:– Allan Werle, Stockholm, Kr 30:– Björn Franzén, Varberg, samt bokpriser till J.H. Nilsson, Rolf Andersson och Lennart Andersson, samtliga Varberg.

Gösta Svenn juniormästare

En tystlåten grabb utan stora åthävor, uppfödd med schack som den yngste i en syskonskara vars namn, omskimrat av framgångar, redan hunnit bli ett begrepp för talang och kampglädje. Han lärde sig spela ungefär samtidigt som han lärde sig gå. Han lärde sig skriva – åtminstone bokstäverna från A till H – genom att föra prydliga protokoll över sina tävlingspartier runt 5-årsåldern... Det låter redan som en legend men en livs levande!

Gösta Svenn, vår nye juniormästare, är född den 15/4 1962 och upp vuxen i Göteborg, där han liksom sina bröder har en fast förankring i Schackklubben Kamraterna. Med sina 14 år är Gösta Svenn en av de yngsta juniormästarna genom tiderna – men Öve Kinnmark var 13 då han vann 1958. Den eftertraktade titeln har gått fyra gånger till Göteborg: Brodén, Halleröd, Kinnmark och nu Svenn.

På hemmaplan lade man tidigt märke till Gösta Svenn. Med tanke på bakgrund och personliga förutsättningar, inte minst det praktiska sinne och djupa allvar han alltid visat i sitt förhållande till det svåra spelet, är det många som redan spått honom en lysande framtid på tävlingsarenorna. Tvåa i JDM har han varit åtskilliga gånger, även om han inte vunnit – ännu. Med 8 poäng av 3 möjliga slog det ordentligt för Gösta i Skolungdomens 1973, yngsta gruppen. I SM har han startat tre gånger – tredje gången gillt, alltså, i Motala 1976.

Gösta Svenn gillar lugnt, positionsbetonat spel och har därvidlag de bästa av förebilder: Fischer och Karpov. Hans egen kung är svår-åtkomlig, det fick hans motståndare i SM erfaras. Bara en gång under de femton ronderna råkade han i blåsväder. Han hushållar dessutom föredömligt med betänketiden. Många av hans konkurrenter satte bort sina partier i tidsnöd.

JSM-tvåa blev välförtjänt Jan Westlund, Hofors, en spelare som man också har mycket att vänta sig av i framtiden. Liksom sin distriktskollega Attila Eszik, finaltrea, Thomas Welin, Täby och Magnus Bergström, Solna, uppflyttades han efter JSM till mästartklassen i sällskap, förstås, med juniormästaren. Övriga finalister blev förstaklassare.

Sammanlagt startade i de åtta grupperna 180 juniorer, något fler än förra året. Fem av dem var flickor – för en utomstående verkar det kanske vara en låg siffra. Men det var fler än någon gång tidigare och det var eliten av våra flickor, det visar deras goda insatser. De höll jämna steg med grabbarna och tre blev pristagare: Margareta Aatolainen, Siv Bengtsson och Pia Cramling – Margareta bara några kvalitetspoäng från gruppseger.

Årets juniormästare.

Efter de åtta ronderna regnade radioapparater och andra trevliga priser över de främsta i grupperna. Då hade mycket hunnit hända, på gott och ont – besvikelser, glädjeämnen – en skildring kan bara bli fragmentarisk.

JSM-kvalificeringen

Grupp 1 – på papperet en av de svåraste med två tidigare gruppsegrare och flera förstaklassjuniorer dessutom. Det blev mycket riktigt en kapplöpning mellan Welin, Täby och Egerland, Emmaboda, som spelade remi inbördes i fjärde rond. Båda delade också poängen med Sunnes Pål Magnussen, som också han till en början hängde med i loppet men föll tillbaka till en tredjeplats efter många remier mot slutet. Welin, Täbys stora löfte, segrade till slut, men bara en enda kvalitetspoäng före Egerland. Pristagarna från fjärde till åttonde plats kom långt efter på 4½ poäng.

Grupp 2 – från början en uppvisning av Eszik, Gästriklands nya stjärnskott. Någon i publiken (det var förresten P.G. Högborg) erinrade om Attilas namn – som bekant lär inget gräs ha

växt där hans häst trampat... Attilas motståndare fick lämna ifrån sig den ena helpoängen efter den andra, det var bara i de två sista ronderna han nöjde sig med remier. Avgörande var kanske segern i fjärde rond mot förra årets gruppsegrare Torbjörn Larsson, Lundby, som därmed kom en poäng efter men ändå blev ensam tvåa. Många poäng, 5½, samlade också trean Sven Sjölander, Göteborg, och fyran Håkan Tjärnemo, Eksjö – ordningsföljden avgjordes av inbördes resultat.

Grupp 3 – jämnare i toppen än de flesta av de andra grupperna. Emellertid tog "Brobban" – Mikael Broberg, Linköping – ibland fram hammaren och det hjälpte. Seger på bättre kvalitetet före Solnas Björn Öhlund, en spelare som fick något av ett genombrott i årets SM. En poäng efter dessa båda kom Carlson, Stockholm, Jonasson, Växjö, och Agell, Uppsala, samtliga knockade av Broberg. Den ende som lyckades besegra honom var blivande sexan Stävhammar, Lundby, som fick 5 poäng liksom sjuan Oskarsson, Borås.

Grupp 4 – en gladiators återkomst! Solnas Magnus Bergström dubblerade sin gruppseger från 1975. Efter en trevande start med tre remier spurtade han i mål en halvpoäng ovanpå. Hack i häl kom två löftrika norrlandsjuniorer, Glimbrant, Ö-vik, och Westberg, Kiruna. Snudd på gruppseger hade också göteborgaren Andreasson ända till sista rond, då han dukade under för Westberg. Jönsson, Bromölla, femma, stoppades i näst sista av Bergström. 5 poäng samlade också Säll, Stockholm, och Näsberg, Sundsvall.

Grupp 5 – äntligen en SM-fulträff för Jan Westlund, Hofors. Men efter fyra ronder såg det annorlunda ut i gruppen. En "staketbyggare" från Forshaga, Bengt Jansson, hade samlat lika många helpoäng och till offren hörde Westlund och Kristallens Lichtenstein. Nu blev staketet bara halvfärdigt, det knäcktes i rond fem av tusenmannafinalisten Mats-Ove Persson, blivande fyra. Tre avslutande remier räckte i alla fall till en andraplats för Jansson, medan Westlund samlade i ladorna och vann en halvpoäng före. Lichtenstein repade sig fint och blev trea. Andra goda poängplockare vid sidan av Mats-Ove Persson, Rockaden Stockholm, var Mats Andersson, Umeå, Bergåker, Eskilstuna, och Peter Ryman, Linköping.

Grupp 6 – ett veritabelt getingbo med många förhandsfavoriter. Till dem hörde förstås blivande gruppsegraren Björn Jäderberg, en Sass-junior som redan haft många framgångar med sin för varje år allt mognare spelstil. Han remiserade i tredje rond ett kampmättat parti

mot nordvästskåningen Mikael Johansson, ett annat framtidslofte, och besegrade i fjärde Motalas egen juniorstjärna Rikard Andersson. I samma rond förlorade Mikael Johansson mot Anders Lundin, Passantens näst Cramling starkaste junior. Lundin låg ensam i toppen efter rond 6 men måste i sin tur ge sig i rond 7 för Lars-Erik Jansson, Forshaga, som slagit på en långspurt efter en inledande förlust mot Rikard Andersson. Jäderberg avslutade med två helpoäng som räckte för att ge honom slutsegern en halva före Jansson, Johansson, Lundin och Andersson.

Grupp 7 – mest oviss av alla årets juniorgrupper. Efter sista rondens slutminuter, då det visat sig att fem spelare samlats i toppen, alla med 5½ poäng, vidtog ett febrilt räknande långt ned i särskilningsbestämmelserna. Resultatet blev en sensationell seger på flest antal vinster – dvs helpoäng i rondtabellen – för Skellefteås Göran Forslund före Lars Andersson, Finspång. Båda hade samma kvalitet. Ett bittert öde för Lars Andersson, kanske den spelare i gruppen som hade flest förhandsmeriter. Han hade ensam ledning efter sjätte rond men fick bara ut en halvpoäng på de båda sista. Nu vore det förstås orättvist att utnämna Göran Forslund till någon sorts "turgubbe" – han hade minsann fått kämpa för varje poäng liksom de övriga i toppen: Anders Eriksson, Kolbäck, Roland Eriksson, Boden, Margareta Aatolainen, Borås. Förra årets juniormästarinna är den första flicka som varit så nära en gruppseger i JSM.

Grupp 8 – den blivande juniormästarens grupp. Gösta Svenns främste konkurrent var hela tiden den oförvågne Dick Pettersson, Linköping. Sedan de båda delat poängen i rond 3 var det en öppen fråga vart slutsegern skulle gå. I sjätte rond förlorade så Dick mot Magnus Cedervall, Ljungby, och alla trodde att saken var klar... Men i sjunde rond var det Svenns tur att åka på en blåsnig mot Oppmanna-Vångas Mats Eriksson och nu var det plötsligt många om budet! I sista rond hade Dick Pettersson en svår nöt att knäcka i Boxholms Bengt Eriksson och måste nöja sig med remi. Magnus Cedervall besegrades av Mats Eriksson under det att Gösta Svenn vann sitt parti och så fastställdes ordningsföljden med Svenn en halvpoäng före de övriga.

Juniorfinalen

För första gången på mycket länge lämnade en av gruppsegrarna förhinder i finalen. Det

gällde Mikael Broberg i grupp 3 som dock fick en värdig ersättare i Björn Öhlund, grupptvåa på samma partipoäng som Broberg. Öhlund inledde med en fallseger efter ett spelöppningsfel av Göran Forslund och Gösta Svenn började sin poängplockning genom att besegra Jäderberg. I andra rondan kom Forslund igen och svarade för prestationen att vinna över annars svårflirtade Westlund. Försättningen bjöd på rätt bleka insatser av de flesta finalisterna. Remivilligheten spred sig och man tyckte rätt nöjd med vad man lyckats uträtta i förgruppen.

Det var egentligen bara Svenn och Westlund som höll stilen. Den senare vann tre partier på raken i mitten av finalen och hade sin chans i näst sista rondan, då han hade vit mot Gösta Svenn. Han gjorde allvarliga vinstförsök men måste till slut nöja sig med remi mot Svenns iskalla försvar. Därmed var saken så gott som klar och Svenn kunde säkra titeln genom en "stormstarremi" mot Welin i sista rondan. Inbördes resultat och svartpremiering har måst tillgripas för att skilja de poänglika i tabellen:

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Svenn	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1
2. Westlund	1/2	—	1/2	1	1	1/2	1	0
3. Eszik	1/2	1/2	—	1/2	1/2	0	1/2	1
4. Welin	1/2	0	1/2	—	1/2	1/2	1	3 1/2
5. Bergström	1/2	0	1/2	1/2	—	1/2	1	3 1/2
6. Jäderberg	0	1/2	1	1/2	1/2	—	1/2	0
7. Öhlund	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1
8. Forslund	0	1	0	0	0	1	0	—

Lars Bäckström

JUNIORLÄGRET

Årets träningsläger för juniorer var förlagt till Varamobaden på behagligt avstånd i tid och rum till SM i Motala. 33 juniorer, varav två flickor, Juliana och Pia och tre från de nordiska länderna, Einar, första islänning någonsin. Terje och Martti, tränade idrott, schack och... chock (schäck?) precis en vecka. Alltför kort tid tyckte de flesta. Maken till kombination av skön sandstrand och lummig grönska får man leta efter.

Ett experiment för året var att vi analyserade och spelade s.k. typställningar. Dvs. vi hade till varje kväll plockat ut tre ställningar typiska för olika stadier i sicilianskt, som skulle analyseras lagvis och sedan spelas dagen därpå. En snabbturnering spelades också, de första ronderna med "VARAMOVARIANTEN" som tema. Denna variant som första (nästan) gången såg dagens ljus uppkommer efter 1. e4

c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sbd7. De sista ronderna spelades VÄTTERN-VARIANTEN. Hur den uppkommer? Nej, försök inte. TOP SECRET!

För idrotten sörjde Kent Jägerflod som introducerade två små TN för lägret. Minitennis och baklängesstaffett i den djupa strandsanden. En fotbollsmatch mellan instruktörer och juniorer vanns (förstås) av de förra dock sedan förstärkning inkallats från Motala och div III (även om det inte var igår) i form av Rolf Isaksson och Rolf Karlsson från SM-kansliet.

Organisatör och "commendante" med mjuk hand var som vanligt Lars Bäckström. Han fick hjälp av, förutom Kent, Robert Danielsson, Jan-Olov Lind, Axel Ornstein och

Gunnar Johansson

Rockaden Open 1976

Resultat klass M (14 deltagare) 1. Åke Olsson 5 1/2, 2. Sam Barth-Croon 5 1/2, 3. Christer Bergström 4 1/2, 4. Lars Abramsson 4 1/2, 5. Lars Karlsson 4 etc. **Klass I** (20 deltagare) 1. Peter Silins 6 1/2, 2. Bengt Nilsson 5, 3. Per-Ove Lindström 4 1/2, 4. Sune Solbrand 4 1/2, 5. Herberts Zolitis 4 1/2 etc. **Klass 2** (28 deltagare) 1. Sören Mellstig 5 1/2, 2. Pino Cavalleri 5 1/2, 3. Amar Mallik 5, 4. Bertil Forsberg 5, 5. Arne Stagnes 5 etc.

DEGERFORSTRÄFFEN

Degerfors Schacksällskaps årliga Dam och Flickturnering spelas lördagen den 2/10 och söndagen den 3/10 1976 på Bruksgården Degerfors. Damer och flickor oavsett spelstyrka hälsas hjärtligt välkomna. Deltagare från Danmark, Norge, Finland och Sverige.

Upplysningar lämnas av Aksel Larsen Stationsvägen 12 A, 693 00 Degerfors.

Midälvaschack

Medelpads Schackförbund och Sundsvalls Tidning inbjuder till propagandatävling den 2-3 oktober 1976. Klassindelning och spelregler enligt "Tusenmannan". Priser: 800, 500, 300, 200 kr samt priser till segrarna i förgrupperna. För de utslagna ordnas en blixturnering på söndagen. Anmälan göres senast den 24 september genom insättning av startavgiften, 25 kr, på postgiro 91529-8. Medelpads Schackförbund, Bergsgatan 52, 852 36 Sundsvall. På talongen skall klasstillhörighet anges.

Spellokal: Stadshussalongen Sundsvall. Personlig anmälan till tävlingsledningen kl 12-12.30 på lördagen.

Upplysningar genom Jan-Erik Sundholm, tel. 060/15 81 75, arb. 060/15 41 50.

Han kan räkna!

I nionde rondan av SM uppkom efter vits 42:a drag följande ställning i partiet mellan Schüssler (vit) och Kinnmark:

Om svart försöker undgå tornbyte får han en snabbt förlorande ställning. Han väljer därför med all rätt aktivt spel, men Schüssler har räknat långt.

42. — a5 43. Te8†! Kd4 44. Txc4 bxc4 45. Kxf6 Kd3

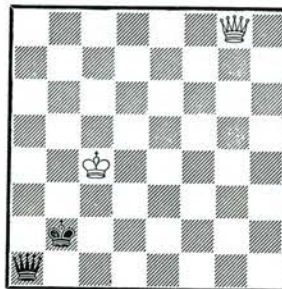
Om vit nu börjar gå med sin g-bonde, så är partiet remi.

46. Ke5! Kc2 47. Kd4 Kxb2 48. Kxc4 Kxa3 49. g4 Kb2!

Om nu 50. Kb5, så 50. — Kb3 och vits vinst har gått all världens väg. På 51. g5 räcker 51. — a4 och på 51. Kxa5 träder svart med 51. — Kc4 in i den berömda kvadraten.

50. g5 a4 51. g6 a3 52. g7 a2 53. g8d a1D

Vi får bestämt kosta på oss ytterligare ett diagram.

54. Dg2† Ka3

Eller 54. — Kb1 55. Kb3

55. Df3† Kb2 56. De2† Ka3 57. De3† Kb2 58. Dd2† uppg

På 58. — Ka3 följer 59. Db4† Ka2 60. Db3 matt.

E.Å.

Växjöspelen

Resultat: SM-grupp 1: 1) Olsson, Varberg 2, 2) Lekander, Växjö 2. **SM-grupp 2:** 1) Roxendahl, Jönköping 2, 2) U Ekenberg, Lund 2. **SM-grupp 3:** 1) Holm, Växjö 2, 2) B Ekenberg, Helsingborg 2. **Klass M, grupp 1:** 1) John Larsson, Avesta 2,5, 2) Kenth Pettersson, Rödeby 2. **Grupp 2:** 1) Viljo Koski, Lidköping 2, 2) Alvar Johnsson, Mörrum 2. **Grupp 3:** 1) Christer Hult, Växjö 2, 2) Inge Larsson, Gävle 1 1/2. **Grupp 4:** 1) Ingvar Johnsson, Bräne/Hoby 2 1/2, 2) Börje Persson, Skövde 2. **Grupp 5:** 1) Lennart Larsson, Lerum 2 1/2, 2) Anders Rydeman, Växjö 1 1/2. **Grupp 6:** 1) Sven Axelsson, Växjö 2, 2) Göran Olsén, Emmaboda 1 1/2. **Klass 1, grupp 1:** 1) Torsten Börjesson, Lerum 2, 2) Ulf Johnsson, Bräne/Hoby 2. **Grupp 2:** 1) Bernt Elgán, Emmaboda 3, 2) Ingvar Nilsson, Växjö 2. **Grupp 3:** 1) Stefan Kröll, Eslöv 3, 2) Ingvar Stark, Uddebo 2. **Grupp 4:** 1) Per-Olof Jönbrink, Lerum 2 1/2, 2) Anders Karlsson, Gävle 2. **Klass 2, grupp 1:** 1) Hilding Bergsten, Eksjö 3, 2) Seth Johansson, Motala 1 1/2. **Grupp 2:** 1) Mikael Wiedenkiller, Vetlanda, 3, 2) Tomas Fors, Oskarshamn 1 1/2. **Grupp 3:** 1) Stephan Kring, Vetlanda 3, 2) Sven Johansson, Jönköping 2. **Grupp 4:** 1) Gunnar Aatolainen, Borås 2, 2) Nils Nordahl, Österlen 2. **Juniorklassen, grupp 1:** 1) Mikael Möller, Osby 2 1/2, 2) Dan Fogelberg, Falköping 1 1/2. **Grupp 2:** 1) Olof Darius, Falköping 2 1/2, 2) Lars F Olsson, Osby 2. **Knatteklassen:** 1) Martin Tillgren, Eslöv 3,5, 2) Anders Hellgren, Emmaboda 3, 3) Peter Jonasson, Tolg 3, 4) Per Kröll, Eslöv 2 1/2.

Gudabenådad humor

4 böcker i fickformat med roande humor Kr 10:—! (Likvid i frim.) (Kommer i postlådan)

ANDERS E. WESTER

Fredriksdalsvägen 6 B
802 28 GÄVLE

Bent Larsen segrade i Biel

Remi i sista ronden mot Robert Hübner räcker till för att ge Bent Larsen en odelad förstaplacering i den nyligen avslutade interzontturnering i Biel. Därefter följde Portisch, Tal och Petrosjan, vilka får särskilda om två platser i kommande VM-kvalificeringar. Ulf Andersson spelade tveksamt under turneringens första hälft och trots en bra spurt räckte poängsumman inte till för en placering bland de främsta. (TfS återkommer till turneringen i nästa nr).

Resultat: 1. Larsen 12½, 2-4. Portisch, Tal, Petrosjan 12, 5-7. Hübner, Smyslov, Byrne 11½, 8. Ulf Andersson 10½, 9-11. Smejkal, Geller, Csom 10, 12. Sosonko 9½, 13-15. Rogoff, Liberzon, Gulko 9, 16. Sanguinetti 8½, 17. Matanovic 8, 18. Castro 6, 19. Lombard 6, 20. Diaz 2½.

Gunnar Johansson

MANILA 1976

För andra gången i följd vann Henrique Mecking den ena av interzontturneringarna. För tre år sedan var det en stor överraskning när han vann i Petropolis, nu blev segern en bekräftelse på att han tillhör det lilla fåtal spelare som har reell chans att slå sig fram till en VM-match. Detta gäller inte de andra två som gick vidare från Manilaturneringen, Polugajevskij och Hort. För Spasskij och Ljubojević som man väl gärna sett i kandidatmatcherna blev turneringen en stor besvikelse.

Det stod ganska tidigt klart vilka som hade chans att gå vidare. Hort och Mecking drog genast ifrån och hade efter 15 ronder 11 resp 11,5 p. De båda ryssarna Polugajevskij och Tsesjkovskij, tävlingens stora positiva överraskning, hade då 10, ungraren Ribli hade 9, medan Ljubojević och Spasskij bara hade samlat ihop 8,5 resp 7,5. Det hjälpte sedan inte mycket att Ljubojević enligt Hort nu spelade bäst och också tillfogade denne hans 3:e nederlag i den 16:e ronden. Inte mycket mer än ett litet plåster innebar Spasskij's vinst mot Mecking i den 17:e ronden, Meckings enda. Polugajevskij hade det lättaste programmet och nerverna svek honom inte. Tsesjkovskij hade faktiskt chansen i sista ronden, om han som svart slog Paciman, en "teoretisk" uppgift som visade sig för svår.

Rankingen för damer (Hösten 1976)

(Sammanställd av undertecknad i samråd med Sveriges SF:s Damkommitté)

1. Jolanta Dahlin, 2. Solveig Haraldsson, 3. Ingrid Svensson, 4. Siv Bengtsson, 5. Susanne Olzon, 6. Connie Svantesson, 7. Ulla Bohmgren, 8. Florence Assmundsen, 9. Margareta Aatolainen, 10. Eva Johansson, 11. Pia Cramling, 12. Peggy Kettler Olsen.

OS-UTTAGNINGEN Sedan Solveig Haraldsson, Siv Bengtsson och Susanne Olzon tackat nej till ett deltagande i olympiaden, får det svenska laget följande utseende: 1) Dahlin 2) Svensson 3) Svantesson. Reserv: Bohmgren. Vid ev. fler återbud kompletteras laget enligt ovanstående ranking.

A. Hildebrand

Ljubojević i det fortsatta spelet om VM. Han spelade utomordentligt mot de främsta, spurtade bäst men då var det redan för sent. Mot de övriga lade han tyvärr inte in tillräckligt med koncentration och allvar i sitt spel. "Jag är så stark att jag kan spela hur som helst och vinna", verkade han tänka. Det kunde ha tagit en ända med förskräckelse redan mot Mariotti.

Ljubojević har just offerat: 17. Sxe6?. Mariotti spelade nu 17. — Lxg5? och efter 18. Sxg5 0-0 19. Txe5 offerade han strax tillbaka kvalitét och förlorade t.o.m. I stället hade han kunnat vinna med 17. — fxe6. Om nu 18. Lg6+ Kf8 19. Thf1+ så 19. — Df6 och vinner. På sådant sätt och sådana varianter ska Ljubojević inte behöva spela mot klart underlägsna motståndare.

Mot Quinteros gick det också lyckligt, denna gång utan "bluff", dvs. något sundare spel hade föregått diagramställningen.

Ljubojević verkar vara i knipa, men han har för länge sedan sett allt: 24. — Sf3 25. Lxf3 Txd5. och svart vann lätt. Känns "spiken" igen. Dessa båda partier liksom Ljubojević—Gheorghiu återfinns på partiavdelningen för dem som vilja begrunda "problemet" Ljubojević.

Spasskij spelade flera bra partier men dels tog han för många snabbremier mot de svagare dels hade han svåra problem med betänketiden — två tidsförluster i följd mot Panno och Kava-

lek i ronderna 10-11 — för att ha chans. Han saknade turneringsträning. "Han skulle spelat i Sovjetmästerskapet", tyckte Polugajevskij. "Han fick inte tillstånd spela utomlands och sedan anklagar de honom för att han spelar lite", anklagade Kortnoj.

Slutställning: 1. Mecking 13 2-3 Hort och Polugajevskij 12, 5 4 Tsesjkovskij 12 5-6 Ljubojević och Ribli 11,5 7-9 Balasjov, Kavalek och Panno 10,5 10-13 Gheorghiu, Mariotti, Spasskij och Uhlmann 10 14 Quinteros 9 15 Browne 8,5 16 Torre 7 17 Biyiasas 6 18-20 Pachman, Harandi och Tan 5

Rankinglistan hösten 1976

Inför OS i Haifa tillkännages rankinglistan för landets 30 främsta mästare. Listan är upprättad den 12 augusti 1976 och inkluderar resultat fram till den 10 augusti i år. Kommentarer till listan finns fr.o.m. den 21 augusti tillgängliga på Sveriges SF:s kansli. Då OS-laget måste vara nominerat före den 24 augusti kan ej resultatet från "CO-OP 1976" inväntas. Rangordningen på spelarna blir följande:

1. Ulf Andersson, 2. Axel Ornstein, 3. Börje Jansson, 4. Harry Schüssler, 5. Konstanty Kaiszauri, 6. Magnus Wahlbom, 7. Lars-Åke Schneider, 8. Christer Niklasson, 9. Jaan Eslon, 10. Dan Uddenfelt, 11. Lars Karlsson, 12. Göran Rörvall, 13. Tom Wedberg, 14. Ove Kinnmark, 15. Dan Hansson, 16. Roland Ekström, 17. Per-Inge Helmertz, 18. Bo Bengtsson, 19. Hans Ek, 20. Erik Lundin, 21. Lennart Liljedahl, 22. Leif Fredriks, 23. Kjell Krantz, 24. Nils Gustav Renman, 25. Rolf Lekander, 26-30. Gert Svensson, Peter Östberg, Bengt Hammar, Caspar Carleson, Nils Thörnblom.

OS-laget

Följande spelare är uttagna till OS-laget 1976:

1. Ulf Andersson, 2. Axel Ornstein, 3. Börje Jansson, 4. Harry Schüssler. Reserv: Magnus Wahlbom, Lars-Åke Schneider.

Konstanty Kaiszauri har meddelat, att han inte kunde delta i OS.

Sveriges SF har anslagit medel för två veckoslutsträffar för OS-laget (herrar) och en veckoslutsträff för OS-laget (damer).

Laget till sexnationstävlingen i Bremen 12-18 sept. 1976 är i stort sett identiskt med vårt OS-lag. Det är också meningen att ge OS-laget en generalrepetition inför OS i Haifa. Laget kommer att bestå av: 1. Ornstein, 2. Jansson, 3. Wahlbom, 4. Schneider, 5. Siv Bengtsson (dambordet), 6. Schüssler (juniorbordet).

A. Hildebrand

BOKNYTT

Det tycks finnas en god marknad för nytryck av antikvarisk schacklitteratur, inte bara bibliofila rariteter utan även sådant som kanske i första hand den praktiskt verksamme vill ha i sin bokhylla. **Schachzentrale Caissa** i Uppsala kan sålunda erbjuda det sedan länge slutsålda februarihäftet av **TfS 1930** för 10 svenska inflationskronor, vilket måste sägas vara billigt. Hugade spekulanter kan också beställa januarinumret av **TfS 1961**, oförklarligt försvunnet och en gång ivrigt efterspanat av TfS-kommitteer i Jakob Ekelunds källarvrår i Örebro.

Två äldre turneringsböcker har **Kurt Rattman** i **Hamburg** låtit reproducera, nämligen **London 1900**, en liten inbjudningsturnering för mästare och amatörer, som vanns av Teichmann före Gunsberg och Mason. Segraren fick 20 pund för sitt besvär och nytrycket kostar 32 DM i hellinneband. Betydligt mer, eller 66 DM får man betala för en lika fint utstyrd nyutgåva av kongressboken **Kiev 1903**, men den är också tre gånger så omfattande. Tjigorin vann före Bernstein och (på femte plats) Rubinstein. De här båda turneringsböckerna är inte helt omöjliga att komma över för boksamlaren, men vad skall man säga om den äldsta avhandling om schack, som någonsin publicerats i Europa, **Libre del jochs partitis del Sachs enombre de 100**, per **Francesch Vincent**, utgiven i Valencia och daterad 15 maj 1495? Det sägs att det sista exemplaret av denna bok gick förlorat i den brand som förstörde klostret Montserrat vid Barcelona år 1834. Men det kan ju finnas något exemplar kvar ändå ... någonstans.

Ungefär samtidigt trycktes i Salamanca en liten volym på 237 sidor med titeln **Repetición de Amores y Arte de Axedrez con CL Juegos de partido** av Lucena. Om författarens förnamn och bokens tryckår tvistas det, men enligt v. Heydebrand u.d. Lasa skulle Lucenas arbete utkommit något år senare än Vincents. Några få exemplar är bevarade, inalles tio, om man får tre H.R.J. Murray, och ett av dem finns i Rio de Janeiros nationalbibliotek. En brasiliansk schackvän, Altair de Souza, har gjort en facsimilupplaga av de sista sidorna (de första 73 upptas av en kärleksdikt utan schacklig anknytning), som innehåller 12 "spelregler" (spelöppningsexempel) och 150 "problem", illustrerade med grova träsnitt. Ett utförligt referat av Arte de Axedrez kan den intresserade finna i Murrays kända A History of Chess.

E.U.

För närmare ett decennium sedan skrev den norske diktaren och schackälskaren **André Bjerke** en bok om **Spillet i mitt liv** (H. Aschehoug & Co., Oslo), en självbiografisk schackroman, spirituellt och med stor konstnärlig genomslagskraft. Bertil Gedda ägnade denna bok en mycket uppskattande recension i TfS 1968 och citerade bl.a. en sonett om schackspelets egenart som konst. Ett motstycke utgör Geddas inledningsdikt till "Schack 67", också den en tankedik i klassisk stil. Den nya upplagan av Bjerkes bok är tänkt att nå ut till många köpsvaga schackintresserade: den är enklare utstyrd, bl.a. har bildmaterialet slopats. Men de spelöppningsteoretiska avsnitten är i gengäld fylligare: det gäller Evansgambit och Gellervarianten i Preussiskt parti, bokens två huvudteman. Allt som allt 160 högeligen läsvärda sidor!

E.U.

Peter Dürrfeld: Kandidaten. Roman. Gylden-dal. København 1976. Pris: D. Kr. 49,75.

En dansk debutroman av en skolman och schackspelare handlar om en medelålders ungtal, Peter Tröst, redaktör på en konsumenttidning. Innanför denna gråblaskiga vardagsrutin lever emellertid Peter neurotikerns jaguppfyllda paradisliv, med tedrickning, klassisk musik och korrespondensschack, ett njutningsfyllt lidande, som slutligen brytes av en som det förefaller obotlig blodsjukdom. När sjukhuset tar hand om Peter, har han avancerat till VM-final i korrshack och saknar en halvpoäng för att erövra VM-titeln. Hur det slutligen kan gå med detta, får läsaren aldrig veta. Ett minus måhända, men skildringen i övrigt är psykologiskt trovärdig, och beskrivningen av korrshackspelarens lust och möda är sakkunnigt exakt in i minsta detalj.

Stilistiskt har Dürrfeld lyckats förträffligt. Hans ämne kunde ju inbjuda till självömkan och tragisk förljugenhet, men Peter Tröst ser hela tiden på sig själv och omvärlden med lätt och spelande ironi. I detta fall skiljer sig romanen på ett avgörande sätt från förebilderna, av vilka förmodligen V. Sirins bok om schackvirtuosen Luzjin (sv. öv. Han som spelade schack med livet, 1936) betytt mest för Dürrfeld.

E.U.

Andriessen, B.V. Uitgevers en Publiciteitsmij, Overtoom 97—1, Amsterdam 1013.

Ett team unga holländska mästare har (under ovanstående förlagsnamn) tagit initiativet till en snabbare utgivning av turneringsresultat från in- och utland. Det har skett i opposition

mot det holländska landsförbundets förmenta eller verkliga långsamhet och motsättningen har tagit sig uttryck i en månatlig publikation "Schackbulletin" (pris per år floriner 42,50), vars jubileumsnummer 100 anlänt till TfS' redaktion. Det finns i detta framstående schackland ett starkt krav på snabbare och fullständigare information är den som består i förbundsorganet "Schakend Nederland", och detta gäller även utgivandet av inhemska turneringsböcker. Två sådana föreligger nu, nämligen "38e Hoogoven schaaktoernooi 1976" (pris 15 floriner) och "Zo Schaakt de jeugd" (pris 13 floriner), den sistnämnda om EM för juniorer i Groningen årsskiftet 1975/1976. Båda dessa böcker är förmåligt utstyrd och mestparten av partierna sakkunnigt och utförligt kommenterade av unga holländska mästare, bl.a. Jan Timman, Gennadi Sosonko och Hans Ree.

E.U.

Robert Danielsson och Mats Andersson: "Schack för Barn", Gidlunds, ISBN 91-7021-138-8 ca.pris 19.50. Det skall böjas i tid, det som krokigt skall bli. Amerikanska barn sägs i extrema fall lära sig simma redan innan de kan gå. Dylig "präglings" anses vara effektiv – den skeptiske må befara livslång avsmak för bad!

Enligt Arbogametoden, utarbetad av Björn Johansson och Göran Malmsten för bibringande av schackkunskaper hos förskolebarn och barn på lågstadiet, är i inledningsfasen spelets mål att "knuffa" ut kungen. Därur växer det för barnet svåra mattbegreppet så småningom fram samtidigt som de olika pjäserna kommer med i bilden. Denna metod är boken byggd på.

Danielsson har svarat för texten, han är bl.a. känd från TfS som redaktör för "Unga lirare", medan Mats Andersson står för de lika roliga som instruktiva teckningarna. Knuffmetoden ligger väl till för barnets föreställningsvärld och motsvarar spelets karaktär av kamp. Om en eller annan samhällstillvänd skulle reagera mot knuffandet, får väl alternativ undervisning i hjälpmatt tillgripas! Boken bör bidra till att vidga rekryteringen bland de yngsta genom att göra spelet roligt och spännande. Ett rätt grundlagt schackintresse varar livet ut.

AB

Linköpings Allmänna Schacksällskap 75 år – En Jubileumskavalkad Sammanställd av Torvald Larsson. Den 17 mars 1901 bildades Linköpings Schacksällskap på initiativ av härads-

skrivaren J W Lindén. Starten var pampig med stadens nobless rikligt företrädd i medlemsmatricken. Efter ett par år tynade dock intresset men sällskapet räddades genom Lindén som upplät sitt hem för en liten men trogen skara. År 1909 kom ny vind i seglen, demokratiseringen vann insteg något som kanske markerades med namnändringen "Allmänna". Om sällskapets imponerande historia kan läsas i årets jubileumsskrift förträffligt redigerad av Torvald Larsson. Mängder av kända namn passerar revy: Folke Ekström, Anton Fridh, A E Axelsson, Sören Björnert ... Sedan 1965 håller man till på Drottninggatan 23 i egen lokal, efter att dessförrinnan ha ambulerat bland stadens näringsställen av olika status. LASS vilar nu på säker grund och skriften avslutas också med orden: "Framtiden ter sig ljus ..."

TfS önskar lycka till och rekommenderar utgåvan – inte minst de festliga illustrationerna från den tid då seklet var ungt är värda ett studium.

AB

INBJUDAN

Sveriges Schackförbund inbjuder härmed till deltagande i Allsvenska serien 1976 – 1977.

Serien består av 2 Div 1-grupper, 4 Div II grupper, 8 Div III-grupper och 16 Div IV-grupper. Samtliga grupper består av 8 lag med 8 spelare i varje lag.

För lag i div I och II utgår startavgift på 500 kr/lag, i div III 250 kr/lag och div IV 200 kr/lag.

Anmälan för deltagande i serien skall vara Sveriges Schackförbunds kansli tillhanda *senast den 13 september 1976*. Nyttillkomna lag skall anmälas genom sitt *distriktsförbund*, som även sätter upp lagen i rankingordning efter spelstyrka. Den stipulerade startavgiften insättes på seriens postgirokonto 49 66 55-2. Förening äger rätt att anmäla mer än ett lag.

Laguppställningarna med spelarna rankade skall vara kansliet tillhanda *senast den 4 oktober 1976*.

Detaljerade bestämmelser för årets serie kommer att utsändas direkt till de anmälda föreningarna samt blankett för ifyllande av laguppställning. All korrespondens rörande serien skall gå till Sveriges Schackförbunds kansli.

Sture Hedberg

Sveriges Schackförbunds tävlings- och konferenskalender 1976-1977

1976

28 augusti - 5 september	"CO-OP CHESS 1976" Internationell turnering i Stockholm
24-26 september	Skolungdomens Riksmästerskap, Huddinge
9-10 oktober	Instruktörkonferens
17 oktober	Allsvenska serien rond 1
14 november	Allsvenska serien rond 2
5 december	Allsvenska serien rond 3
16-18 december	Malmö Open
27 december-4 januari 1977	Internationell juniorturnering, Hallsberg
27 december-4 januari 1977	Rilton Cup, Stockholm

1977

16 januari	Allsvenska serien rond 4
28-30 januari	Ungdomsledarkurs
6 februari	Allsvenska serien rond 5
19-20 februari	Tusenmannaschacket
27 februari	Allsvenska serien rond 6
12-13 mars	SM i Snabbschack
20 mars	Allsvenska serien rond 7
25-27 mars	Allsvenska serien, final
3-11 april	Öppna SM
3-11 april	Öppna SM för juniorer
15-23 april	Internationell turnering
23-24 april	Distriktsledarkonferens
7-8 maj	Skolornas lag-SM, semifinal
21-22 maj	Skolornas lag-SM, final
24 juni-1 juli	Juniorernas träningsläger
3-17 juli	Kongress- och SM-tävlingar

SSKK

Eric Nordström vann SM 1975.

Eric Nordström, Bandhagen, avgjorde den segslitna SM-striden till sin fördel. Nordström som nu erövrade sitt andra SM-tecken segrade på 11 poäng 2. Sune Hjort, Sundsvall 10 3. Kjell Krantz, Lund 9 1/2 4. Stefan Ivarsson, Lund, 9 1/2 5. Antonio Gil, Ljungby 8 1/2 6. Bertil Mattsson, Rimbo 8 1/2 7. John Collett, Djursholm 8 1/2.

Bengt Hammar, Vadstena, leder SM 1976 som f.n. pågår följd av Gunnar Carlberg, Eskilstuna.

SSKK:s rankinglista 1/8 1976 presenteras i SSKK-bulletinens augustinumner som nysst utkommit. Listan toppas av färskaste mästaren Eric Nordström och upptar 45 namn.

Till SSKK:s mästarklass har uppflyttats Conny Holst, Malmö, Wiking Johansson, Nottebäck, Bengt Claesson, Mariestad och Stig Wendtsjö, Uppsala.

Skänninge leder lag-SM

SS Allians, Skänninge, har ett svenskt lagmästerskap att försvara. Och det ser ut att lyckas. Skänninge har tagit en klar ledning, rapporterat 21 färdiga partier med resultatet 17 vinster, fyra remi! I div. 2-grupperna leder i grupp A Tierp, i grupp B Nacka II, i grupp C Fagersta och i grupp D Linköping.

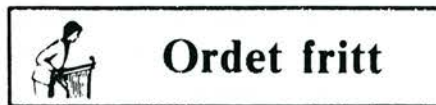
Nya regler debuterar

Från 1 augusti 1976 inför SSKK nya spelregler. Dessa gäller för samtliga turneringar som startar efter detta datum. Viktigaste förändringen är att första tidsöverskridningen inte

tillåts. Den som överskridit tiden en gång har förlorat partiet. Tidigare var en första TÖ tillåten.

SSKK har även höjt startavgifterna, som varit oförändrade sedan 1966. Närmare information om regler, startavgifter etc erhålles i SSKK-bulletinen. Årsprenumeration 14 kr (sex nummer) insättes på postgiro 52052-8, Axelson, Linköping.

Magne Malmberg

Ordet fritt

Om notation

Ber härmed få bidra med några tillägg till Jean Perssons artikel om den deskriptiva notationen. (TfS 5/76)

För det första: I viss litteratur betecknas rockad med ordet Castles (stort C). Om spelaren ifråga kan utföra antingen kort eller lång rockad betecknas den korta Castles KR och den långa Castles QR.

För det andra: Springaren, som i den deskriptiva notationen mestadels betecknas Kt (eng. Knight=springare), kan också betecknas N (stort N). Trol. har man i detta fall gjort en anpassning till det eng. uttalet, då ju bokstaven K är stum i kombinationen KN. (Knight uttalas ung najt).

För det tredje: Efter schackande drag tilläggs ibland ch istället för det gängse †.

Efter detta skall förhoppningsvis ingen schackvän tveka att ta del av den rikhaltiga engelskspråkiga schacklitteraturen!

Anders Sällberg

En samvetsfråga till landets schackvänner

Eftersom man beslutat att det även i år skulle vara tillåtet att förörena luften i spelokalerna med tobaksrök, såg sig undertecknad nödsakad att dra tillbaka sin anmälan till en mästarklassgrupp vid kongressstävlingarna i Motala.

Med anledning härav skulle jag vilja ställa följande samvetsfråga till landets schackvänner: Är det förenligt med er rättskänsla, att möjligheten att delta i Sveriges Schackförbunds tävlingar ska stå öppen endast för dem som är villiga att låta sig tvingas till passiv rökning? Borde inte schacksporten kunna utövas under hygieniskt acceptabla former, utan

diskriminering av dem som är måna om god hälsa och miljö?

Sune Hjorth

Bästa schackvänner!

Returnerar härmed inbetalningskort då jag helt tröttnat på schack. Förlorade nämligen i januari 2 partier i rad för första gången.

Vänligen, Stephan Westling

(Det var dåliga nyheter det här - kanske en halvårsprenumerations 1976 kan hjälpa schackvannen Stephan till 2 vinster i september? För att inta tala om de framgångar som vi då skulle kunna vänta oss framöver ... Red.)

Vällingby-Viktorian

Vällingby Schacksällskap inbjuder härmed till den åttonde tävlingen om Vällingby-Viktorian söndagen den 12 september 1976. Tävlingen går som vanligt i 12 ronder modifierad Monrad med tidshandikapp.

Tidsprogram: Deltagarna skall infinna sig senast 9.30 för personlig anmälan. Speltid 10.00 till cirka 18.00. **Klassindelning:** Klass A - mästarklassspelare i Sveriges Schackförbund. Klass B - förstaklassspelare i Sveriges Schackförbund. Klass C - övriga. Tävlingsledningen förbehåller sig rätten att inplacera erkänt skickliga snabbspelare i högre klass än denne anmält sig. **Tidshandikapp:** Samma klass 10-10 min. En klasskillnad 13-7 min. Två klassers skillnad 15-5 minuter.

Spellokal: Medborgarhuset "Trappan", Vällingby centrum.

Priser: 1000, 600, 400, 200, 100 samt ytterligare ett antal 100 kronors priser beroende av antalet deltagare. Dessutom utdelas fyra ratingpriser. Ett pris á 100 kr i varje ratinggrupp: 1800-1899, 1700-1799, 1600-1699 och 1599 eller lägre, samt 100 kr till bästa dam. Samma spelare kan endast erhålla ett pris.

Anmälan sker genom att insätta startavgiften 40 kronor på Vällingby SS postgirokonto nr 55 49 07-6 med angivande av klasstillhörighet och senast kända ratingtal. Sista anmälningssdag tisdagen den 7 september.

Upplysningar: Lave Bondesson 08/37 40 41 eller Osten Nordström 08/37 68 72.

Prenumerera på TfS

PARTIER

MOTALA 1976

SM-GRUPPEN

Nr 84 JUGOSLAVISKT

Göran Rörvall — Christer Niklasson

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Sf3 Lg7 5. Le2 0—0 6. 0—0 Lg4 7. Le3 Sc6 8. Dd2 e5 9. d5 Se7 10. Tad1 Ld7

Svart söker sin lycka på damflygeln i förening med trycket mot e4. Idén förefaller inte sund, men svart fruktar kanske en försvagning på e6 efter Se8 jämte f5.

11. Se1 b5

Här hade väl 11. — Se8 varit på sin plats för att besvara såväl 12. Sd3 som 12. f4 eller 12. Lh6 med 12. — f5.

12. f3 Db8 13. Sd3 Td8 14. Ta1 a5 15. b4 a4 16. f4 c6 17. f×e5 d×e5 18. Le5 Sc8 19. Dg5!

Allt vad svart åstadkommit med sina framstötter på damflygeln är en mängd blottor i den egna ställningen.

19. — h6 20 Dh4 g5

Nya svagheter uppstår, men något annat sätt att undgå pjäsförlust finns inte.

21. Df2 Le8 22. d×c6 L×c6 23. Tad1 Te8 24. h4 Db7 25. h×g5 h×g5 26. Dg3 S×e4 27. S×e4 L×e4 28. D×g5 Ta6! 29. Lh5 Lg6 30. Lg4 Le4?

Förlorar genast. Med 30. — Sd6 hade svart kunnat bjuda segt motstånd. T ex 31. L×d6 T×d6 32. Sc5 Dc7 33. T×d6 (33. Ld7 Tb8) D×d6 34. Td1 Df6.

31. S×e5 T×e5 32. Dd8† Kh7 33. L×c8 Tg6 34. Dh4† Lh6 35. L×b7 T×g2† 36. Kh1 1—0

Anm för TfS av E Åhman

Nr 85 OREGELBUNDET

Hans Friberg — Harry Schüssler

1. Sf3 g6 2. g3 Lg7 3. Lg2 Sf6 4. 0—0 0—0 5. c4 d5 6. c×d5

Efter 6. d4 uppstår en hybrid av Grünfeld och katalanskt som av någon anledning kallas Neo-Grünfeld. Svart kan då trassla till begreppen (men inte ställningen!) ytterligare genom att med det passiva 6. — c6 ge spelet en slavisk karaktär.

6. — S×d5 7. Sc3 Sb6 8. d3 Sc6 9. Le3 h6

Svart var inspirerad av Lars Karlsson som hade använt draget i ronderna 3 och 11 mot Kinnmark (med löparen på d2) och mot Lekander. Detta senare parti fick följande förlopp: 10. Dd2 Kh7 11. Tfd1 e5 12. Tac1 f5 13. Dc2. Damen står alltså inte riktigt lyckat på d2. Friberg försöker därför en annan plan.

10. De1 Kh7 11. a4?!

Damplaceringen på c1 tjänar bl a till att trycka längs c-linjen (c7). För att förstärka detta tryck skaffar sig vit ett springarfält på b5. Nackdelen är att vit inte har någon attack med damflygelbönderna i bakfickan om inte figurspelet skulle räcka för att bryta igenom svarts försvarslås.

11. — a5

Svart måste förhindra a4—a5—a6 och på 11. — Sa5? följer 12. Sd2 med hotet 13. b4.

12. Sb5 Sd5

Om vit hinner med Sd2 får han ett obehagligt tryck.

13. Sg5†

Konsekvent, då vit med 11. a4 siktade på ett aktivt figurspel. Efter andra drag blir vit tvingad på defensiven (ev Sc6—b4 och c7—c6) och får då bekymmer med den försvagade damflygeln.

13. — h×g5 14. L×d5 Lh3

Sämré är 14. — D×d5 15. S×c7 Db3 16. S×a8 Lh3 17. Sb6 då svart förvisso får b-bonden men vit b-linjen.

15. Lg2 L×g2 16. K×g2 g4 17. Dc4?!

Annars övergår visserligen initiativet till svart men efter 17. Tb1 följt av Dc5! står vit bara aningen sämré (17. — Dd5† 18. Kgl Tac8 19. Dc5!).

17. — Dd7 18. Th1?

Draget ser lovande ut men har man facit (svarts 20:e drag) är det inte svårt att plita ner ett frågetecken. Vit bör nog byta plan med Tab1. Damen står då dåligt på c4 men det direkta 18. — Se5 fungerar inte p g a 19. D×c7 Dd5† 20. Kgl Tac8 21. Sc3!

* 18. — L×b2 19. Tab1 Lf6 20. h3?

20. — Se5!

Annars bör frågetecknet efter vits 20:e drag utbytas mot ett utropstecken.

21. h×g4† Kg8 22. D×c7?

Förlorar forcerat. Efter 22. Dc4 står vit "bara" dåligt.

22. — Dd5† 23. f3

23. Kgl Tfc8 24. Sc3 D×h1†

23. — Tac8

23. — Tfc8 24. Sc3 (24. Db6? Sd7) skulle ge vit chanser.

24. Sc3

Annars avgör Tc2 kvickt (t ex 24. Db6 Tc2 25. Kf1 T×e2 26. K×e2 D×d3† eller 24. D×a5 Tc2 25. Kf1 T×e2 26. K×e2 D×f3†).

24. — De6 25. D×a5 Sc6 26. Dc5 Sd8 0—1

27. Db6 Tc6 o s v

Anm för TfS av Harry Schüssler

Nr 86 SICILIANSKT

Roland Ekström — Göran Rörvall

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. Lb5† Sd7 4. 0—0 a6 5. L×d7† L×d7 6. d4 c×d4 7. D×d4 e5 8. Dd3 h6 9. c4 Sf6 10. Sc3 Le7 11. b3 0—0 12. Lb2 Le6 13. Tfe1 Te8 14. Tac1 Sh5 15. Sd5 Lg5 16. Tc2 b5 17. S×g5 h×g5 18. Tec1 L×d5 19. D×d5 Sf4 20. Dd2 Db6 21. g3 Se6 22. c×b5 T×c2 23. T×c2 a×b5 24. Dd5 Da5 25. Dd2 D×a2 26. L×e5 D×b3 27. Lb2 1/2—1/2

Nr 87 BENONI

Leif Fredriksson — Tom Wedberg

1. e4 Sf6 2. Sc3 g6 3. d4 c5 4. Sf3 Lg7 5. e4 0—0 6. Le2 d6 7. 0—0 Lg4 8. d5 e6 9. h3 L×f3 10. L×f3 e×d5 11. e×d5 Sbd7 12. Le3 Te8 13. Dd2 a6 14. a4 Da5 15. Dc2 Tab8 16. Ld2 Dc7 17. a5 b6 18. a×b6 D×b6 19. Ta2 Db3 20. D×b3 T×b3 21. Ld1 Tb6 22. Lc2 Sh5 23. La4 Te7 24. Sd1 Se5 25. Te1 Lf6 26. b3 Sf4 27. La5 Tb8 28. Se3 Sed3 29. Tfl Ld4 30. Sd1 h5 31. h4 Sc1 32. Td2 S×b3 33. L×b3 T×b3 34. Kh2 Sd3 35. Ta2 Te4 36. g3 Le5 37. f4 Lg7 38 Lc7 Sb4 39. Taf2 T×c4 40. L×d6 S×d5 0—1

Nr 88 ENGELSKT

Kinnmark — Karlsson

1. Sf3 Sf6 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. 0—0 0—0 5. c4 d5 6. c×d5 S×d5 7. Sc3 Sb6

Mer elastiskt är 7. — e5 jämte 8. — Se7 som Kortjnoj spelade mot Hübner 73 och mot Mecking 74 i Augusta. Något att tänka på för dem som i likhet med kommentatorn är rädda för "draken" (2. — d6, 5. — g6 6. g3!?! Mer-tempo.)

8. d3 Sc6 9. Ld2 h6 10. a3 Kh7 11. b4 e5 12. Tc1 f5?

Karlsson hyllar tydligen inte Steinitz' lärosats att "den som har fördel måste angripa" utan griper i stället tillbaka på de la Bourdonnais, som sade att "den som angriper har fördel".

I sådana ställningar måste man vänta och förstärka, t.ex. 12. — Se7 jämte Sbd5 och kanske b7—b6. Svarts idé är helt antipositionell och skapar bara svagheter i ställningen.

13. b5 Se7 14. Sa4 e4? 15. Se1 Ld7

Bättre trots allt 15. — S×a4, för nu borde vit spelat 16. Sc5 med ännu större fördel än i partiet, t.ex. 16. — Lb2 17. Tb1 L×a3 18. S×b7 och 18. Db3.

16. Sxb6 axb6 17. Db3 c5 18. Lc3 Lxc3 19. Txc3 Ta5 20. a4 Da8

Svart har lite motspel men han har för många svagheter efter sitt "angrepp".

21. dxe4 Txa4 22. exf5 Sxf5 23. Sc2! Sd4 24. Sxd4 Txd4 25. Te3 Dd8 26. Lxb7 Tb4 27. Dc2

27. — Lf5

Svart borde nog försökt 27. — Lxb5. T.ex. 28. Td1 Td4 29. Txd4 Dxd4 även om vit bör vinna efter 30. Db3. Däremot inte 30. Te7† Kh8 31. Lf3 för 31. — Txf3 och svart vinner.

28. Le4 Td4 29. Lxf5 Txf5 30. Ta1 Td7 31. Te6 Tf6 32. De4 Tdf7 33. Te8 Dd4

Svart kunde ha gett upp redan här...

34. Dxd4 cxd4 35. Ta8 g5 36. g4 Td6 37. Tab8 Kg7 38. Ted8 Te6 39. Te8 T7e7 40. Txe7† Txe7 41. Kf1 Te6 42. Ke1 Kf6 43. Kd2 Ke5 44. Te8 Kd5 45. Kd3 Tf6 46. f3 Te6 47. Tc6!

Eller ännu hellre här.

47. — Te3† 48. Kd2 Tb3 49. Txb6 Tb2† 50. Kd3 Tb3† 51. Kc2 Tc3† 52. Kd2 Ta3 53. Ta6 Tb3 54. Txb6 Txb5 55. Tg6 Kc4 56. Te6† Kd5 57. Tc2 Ta5 58. Ke1 Ta1† 59. Kf2 Th1 60. Kg2 Te1 61. h3 Kd6 62. Ta2 Kc5 63. Kf2 Th1 64. Ta5† Kc4 65. T×g5 Th2† 66. Kf1 1—0

Anm för TFS
av Gunnar Johansson

Nr 89 JUGOSLAVISKT

Ove Kinnmark — Konstanty Kaiszauri

1. Sf3 d6 2. d4 g6 3. e4 Sf6 4. Sc3 Lf7

Efter några försök av vit att länka in spelet i mindre kända banor är vi framme vid den i dag kanske vanligaste varianten i Jugoslaviskt.

5. Le2 0—0 6. 0—0 c6

Lika vanligt är här 6. — Lg4

7. a4 Sbd7

Ett annat alternativ är 7. — a5 och 8. — Sa6. Nu får vit möjlighet att ta initiativet på damflygeln.

8. a5! e5

8. — a6 ser ju inte tilltalande ut.

9. d5!

Svart är redan i svårigheter. På 9. — cxd5 10. exd5 har vit manövern Sf3—d2—c4 med härligt figur- och tryckspel.

9. — c5 10 a6 bxa6

På 10. — b6 11. Lb5 får vit ett överlägset spel. T ex 11. — Sb8 (det hotade 12. Lc6 och 13. Sb5) 12. Lc6 Sxc6 13. bxc6 Dc7 14. Sb5!

11. Lxa6 Lxa6 12. Txa6 Sb8 13. Ta4

En liten inexacthet. Bättre genast 13. Ta2.

13. — Sfd7 14. De2

14. Sb5 gav ingenting för 14. — a6 15. Sxd6 Sb6!

14. — h6

Svarts enda chans till motspel är att genomföra f5. Ett omgående f5 var dock inte så lyckat p g a Sg5.

15. Ld2 Sb6 16. Ta2 f5 17. Sb5 Dd7!

Svart försvarar sig utmärkt. På 17. — a6 18. La5! skulle svarts ställning snabbt rasa ihop.

18. La5 fxe4 19. Sd2 Sxd5 20. Dc4 De6

Svart har tagit två bönder men nu är det vits tur att dra i "banditen".

21. Sxe4 Sc6 22. Sbxd6 Sf4 23. Sxc5 Dxe4 24. Sxc4

Resultatet blev alltså en bonde och bättre ställning.

24. — Sd4 25. Se3 Tfe8 26. b4 Tc6 27. c4 Sf5

Tidsnöden har satt in och det är svart som är värst ute med mindre än en minut kvar för de återstående dragen. Det förklarar det snabba slutet.

28. Se4 Sxe3 29. fxe3 Se6 30. c5 h5 31. b5 Txc5 32. Sxc5 Sxc5 33. Lb6 Sd3 34. Lxa7 Tc8 35. b6 uppg

Anm för TFS
av Ove Kinnmark

Nr 90 JUGOSLAVISKT

Göran Rörvall — Konstanty Kaiszauri

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0—0 6. Ld3 Sc6 7. 0—0 Lg4 8. e5 dxe5 9. dxe5 Sd5

En lugn variant där vit brukar kunna få en minimal fördel.

10. h3 Sxc3 11. bxc3 Lf5 12. Lxf5 gxf5 13. Sd4 Sxd4 14. cxd4

Dubbelbonden är utträtad och vit har visserligen det större utrymmet att manövrera på men problem med var löparen ska stå för att uträtta något positivt. Det problemet blir inte löst i det här partiet.

14. — Dd7 15. Dd3

På 15. Le3 kan svart blockera vits centrum med b7—b5 och c7—c6.

15. — Tfd8 16. Td1 e6 17. La3?! f6 18. Tab1 fxe5 19. fxe5 b6

Vit har spelat planlöst och svart håller på att gripa initiativet. Genom spel på kungsflygeln försöker vit uppehålla jämvikten.

20. Lc1?? c5 21. Dg3 cxd4 22. Lg5 Tf8 23. c3 Df7?!

Efter 23. — Dc7 24. cxd4 Tac8 har vit ingen tornlinje och svart står bättre.

24. Txd4!

De dåliga bönderna uppvägs av tornlinjen. Vit har utjämnat.

24. — Dg6 25. Tbd1 h6 26. Lf4 D×g3 27. L×g3 Tac8 28. T1d3 Tc5?!

28. — Tc7 är enklare.

29. Td7 f4 30. Lf2

30. — Txe5?

Nu faller svarts båda damflygelbönder och vit får en avlägsen fribonde. 30. — Ta5 31. Te7 hade förmodligen lett till remi.

31. Txa7

På 31. T×g7† K×g7 32. Ld4 finns 32. — Tf5

31. — Ta5 32. Lxb6 Txa7 33. Lxa7 Ta8 34. Td7 Lxc3

Svart har kommit i svår tidsnöd och står dessutom klart sämre. Vit hotar att gå in med kungen på svarts kungsflygel. Först måste dock hotet Txa7 följas av Ld4† gaderas.

35. Kf1 e5?

Tillåter tornbyte varefter vinstföringen är enkel.

36. Tb7 Ld4 37. Tb8† Txb8 38. Lxb8 Kf7 39. a4 Ke6 40. a5 Kd7 41. a6 1—0

Efter 41. — Kc6 42. Ke2 faller svarts bönder.

Anm för TFS
av Göran Rörvall

Nr 91 SICILIANSKT

Dan Hansson — Christer Niklasson

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. b4

Vanligare efter 2. — d6.

3. — cxb4 4. d4 e6 5. Ld3 d5 6. Sbd2 Le7

Med 6. — Sf6 skulle Niklasson med ett drag till godo ha kunnat komma in i huvudvarianten, som anses fördelaktig för svart även denna tempovinst förutan.

7. e5 Sh6 8. Sb3 Sf5 9. g4 Sh4 10. Sxh4 Lxh4 11. 0—0 f6

Skarpt i överkant. Varför inte 11. — 0—0 jämte a5?

12. f4 0—0 13. Le3 f×e5 14. f×e5 Le7

Svart vågar inte spela 14. — Ld7 för 15. Sc5 b6 16. S×d7 D×d7 17. g5 14. — Lg5 går inte för 15. T×f8.

15. T×f8† L×f8

15. — D×f8 var bättre. T ex 16. Dd2 Ld7 17. Tfl De8 eller 16. De2 g6 17. Tfl Dg7.

16. Df3 Ld7 17. Tfl Le7 18. Dh3 1—0

På 18. — g6 avgör 19. Tf7.

Anm för TFS av E Åhman

Nr 92 ENGELSKT

Lekander — Wahlbom

1. c4 e5 2. g3 Sf6 3. Lg2 c6 4. Sf3 e4 5. Sd4 d5 6. c×d5 D×d5! 7. Sc2

Eftersom praxis visat att det redan här är vit som slåss för utjämning måste vits 2:a och 3:e drag (Sc3!) och svarts 2:a drag (bättre 2. — c6) klassas som små feldrag. 4. Sc3 d5 5. c×d5 c×d5 6. Sc3 Sc6 är också bra för svart. För 6. e3 (bäst!?) se Informator 17:42, för 6. Sb3 15:41, 16:38 och för textdraget 7. Sc2(?) se 9:24, 10:45.

64:ans speciella variantkurre Igor Zajtsev föreslår i kommentarerna i turneringsboken till det laddade partiet Larsen – Kortjnoj (0—1, 15:41) från Interzonala, Leningrad 1973 efter 6. Sb3 Sf6 7. Lg2 Dh5 8. Dc2 med den lilla pjäspiruetten 8. — Lf5 9. Sd4 Lh3 10. L×e4 De5 11. Lf5 Lg2 12. Tg1 "med skarpt spel".

Kanske svart i stället kan övergardera med 9. — Lg6 för att på 10. Db3 spela 10. — b6. Helt i Zajtsevs anda är följande variant: 9. — Lg6 10. Db3 b6 11. d3?! e×d3 12. S×c6? D×e2 matt.

7. — Dh5 8. h3 Le7 9. d3

Bättre är nog 9. Sc3, b3 osv.

9. — e×d3 10. D×d3 Sa6! 11. Sc3 0—0 12. Df3?

Vits sista chans till naturlig pjäsutveckling bestod i 12. Dd1 och sedan Sd4—f3. Efter textdraget är nog vit redan förlorad. Hur är sådant möjligt? Vits ställning saknar ju svagheter. Jo, men den saknar också total kontroll i centrum, ingen av de fyra centrumfälten behärras av vit. Nu står dessutom vits dam illa, jämför svarts. Och allt detta är ett resultat av 4. — e4.

12. — Dg6 13. Sc3 Te8 14. 0—0 Le6 15. Tfd1 Tad8 16. Ld2 Sb4 17. b3 Lf8 18. Le1 h5!

Svart har fortsatt att spela enkelt, det senaste draget beskär vits möjligheter ännu mer.

19. Df4

19. — T×d1!!

Början på en kombination. Om nu godtycklig S×d1 så d:o Sd5 (t.ex.) med fortsatt starkt svart tryck.

20. T×d1 S×a2! 21. S×a2 L×b3 22. Ta1

22. Sc3 L×d1 23. S×d1 är tröstlöst för vit, svarts bönder spurtar snabbt i mål.

22. — L×a2 23. Dc7

Ty poängen med svarts spel var 23. T×a2 Db1. Nu bryr sig svart inte om att klamra sig fast vid sina materiella tillgångar utan föredrar (i begynnande tidsnöd) en mer dynamisk avslutning:

23. — Sd5! 24. D×b7 S×e3 25. f×e3 Ld5 26. L×d5 c×d5 27. D×a7 Ld6 28. Dd7 Tb8 29. g4 Df6 30. Ta6? Lh2† 31. K×h2 D×a6 32. Kg2 D×e2† 33. Lf2 h×g4 34. h×g4 Dd3 35. Dc7 De4† 36. Kg3 Te8 37. Dd6 De6 38. Dc7 Tc8 39. Db7 Tc4 40. Db8† Kh7 41. Db1† Te4 0—1

Anm för TFS av Gunnar Johansson

Nr 93 SICILIANSKT

Friberg — Karlsson

1. e5 c5 2. Sf3 d6 3. Lb5† Sd7 4. 0—0

Mycket populärt nu är 4. d4 Sf6 5. Sc3 c×d4 6. D×d4 e5 7. Dd3 h6. Men inte ens Harry Schussler tror väl vit kan få någon fördel här. Svart får bara inte glömma att täppa till diagonalen b3—f7.

4. — Sgf6 5. Te1 a6 6. Lf1 e6

Varför inte 6. — e5 med (i princip) övergång till Breyervarianten i Spansk, Sd7 har ju bara kostat ett drag. Om vit nu fortsatt med c3, d4 skulle svart ändå varit tvungen att göra e5.

7. c3 Le7 8. a4 b6 9. Sa3

Vits 8:e drag var det väl i sig inget fel på, även om genast d4 verkar bättre. Men om idén var Sa3 måste det klandras. Här uträttar springaren ingenting annat än hjälper svart hitta den sköna uppställningen Lc6, Db7, b5 osv. Bättre alltså 9. d4 och svart måste göra e5, annars gör vit det.

9. — Lb7 10. d3 0—0 11. h3 Dc7 12. Lf4 Le6 13. Tc1 b5 14. a×b5 a×b5

15. d4?

Bättre genast 15. e5, även om svart har ett besvärande tryck efter 15. — d×e5 16. S×e5 S×e5 17. L×e5 Db7 jämte Tfd8.

15. — Db7! 16. e5 d×e5 17. S×e5

Inte heller 17. d×e5 Sd5 är uppmuntrande för vit, som nu hunnit ångra 9. Sa3.

17. — S×e5 18. L×e5 Tfd8 19. De2 c4 20. Sc2 Sd7 21. Lf4 Ta2 22. Tb1 Sb6 23. f3 Sa4 24. Lc1 Da7 25. Dd2 Ld5 26. Le2

Vad ska vit göra? Drag som Kh1 är inte lockande, svart hoppar in på diagonalen b8—h2.

26. — e5 27. Ld1 e×d4 28. S×d4 S×c3!

En kombination som logisk följd av det fina positionsspelet.

29. D×c3 b4 30. T×e7 D×e7 31. De3 D×e3 32. L×e3 Tda8 33. Kf1 Ta1 34. Tc1 T×c1 35. L×c1 Ta1 36. Se2 c3! 37. b×c3 Lc4 38. Ke1 L×e2 39. K×e2 T×c1 40. c×b4 Tb1 41. b5 T×b5 42. Kf2 Tb2† 0—1

Svart vinner lätt (h3, f3!) men kanske vit skulle låta svart demonstrera hur.

Anm för TFS av Gunnar Johansson

KLASS M

Nr 94 SPANSKT

Rune Averbj — Caspar Carlsson

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Lc5

Carlsson har förkärlek för svårspelade varianter. Textdraget är mycket gammalt men togs i bruk igen på 20- och 30-talen av bl a Aljechin. Som huvudvariant anges här 4. c3 Sf6 5. 0—0 eller 5. d4. Eftersom vit underlåter 4. c3 kan svart lätt få utjämning.

4. 0—0 Sd4 5. S×d4 L×d4 6. c3 Lb6 7. d4 c6 8. La4 d6

Partiet spelades i sista rondan, då Carlsson redan hade vunnit turneringen medan Averbj måste vinna för att undgå nedflyttning. Naturligtvis ger 9. d×e5 d×e5 10. D×d8† ett ganska enkelt remispel, men det vill vit av nyssnämnda skäl inte ge sig in på. 9. Sa3 är troligen bättre än det följande textdraget.

9. f4 e×d4 10. c×d4 d5! 11. e5

Efter 11. e×d5 D×d5 12. Te1† Le6 13. Le3 0—0—0 är vits ställning helt hopplös.

11. — Dh4 12. Le3 Sh6 13. Dd2 0—0 14. Sc3 f6 15. b4?

15. h3 var nödvändigt, men vit har ändå svårigheter.

15. — Sg4! 16. g3

Eller 16. h3 S×e3 17. D×e3 Lf5.

16. — Dh6 17. e×f6?

Därmed gör sig vit av med sin enda fördel, bonden e5. Men svarts fördel består även efter det bättre 17. Le2.

17. — D×f6 18. Tad1 S×e3 19. D×e3 Lg4 20. Td2 Tae8 21. Df2 Dd6 22. a3

22. — g5! 23. Le2 Lh3 24. Te1 gxf4 25. Txe8 Txe8 26. gxf4 Kh8 27. Dh4 Dd7 28. f5 Dg7+ 29. Kh1 Lxd4 0—1

Anm för TfS
av E Åhman

Nr 95 FRANSKT

Bengt Ekenberg — Nils Thörnblom

1. e4 e6 2. De2

Knappast någon av de bättre metoderna att bemöta franskt parti, men det är förstås ett sätt att gå ur vägen för de vanliga teorivariationerna.

2. — e5 3. Sf3 Sc6 4. g3 Sf6 5. Lg2 d6 6. c3 g6 7. d4 exd4 8. Sxd4 Sxd4 9. cxd4 Lg7 10. Sc3 0—0 11. 0—0 e6 12. h3 Te8 13. Le3

Vit har lyckats ganska bra med spelöppningen, men fortsättningen ger intryck av att han underskattat svarts spel på e-linjen.

13. — Le6 14. f4

Av allt att döma för tidigt. Efter 14. Kh2 b5 kan vit spela 15. d5 (inte 15. e5 dxe5 16. dxe5 Sd5) t ex Ld7 16. dxc6 Lxc6 17. Tad1.

14. — b5 15. b3 b4 16. Sa4 Dd7 17. g4

Kanske 17. Kh2 var bättre för att få bort kungen från diagonalen g1—a7.

17. — Sxe4! 18. Lxe4 Ld5 19. Lxd5 Lxd4 20. Dd3?

På 20. Lg2 kunde följa 20. — Txe3 21. Dc4 c5 22. Kh2 med försvarsmöjligheter.

20. — Lxe3+ 21. Kg2 cxd5 22. Dxd5 Tac8 23. Tael Tc2+ 24. Kf3 Td2 25. Da5 Dc6+ 26. Kg3 Dg2+ 27. Kh4 Lf2+ 28. Kg5 h6+ 29. Kf6 Ld4+ 0—1.

Anm för TfS
av E Åhman

Nr 96 SICILIANSKT

Lennart Asplund — Peter Östberg

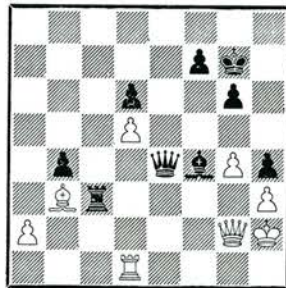
1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2 e6 7. Le3 Le7 8. 0—0 0—0 9. f4 a6 10. Lf3 Dc7 11. De2 Sxd4 12. Lxd4 e5 13. Le3 Le6 14. Df2 exf4 15. Lxf4 Sd7 16. Tad1 Tac8 17. Tfe1 b5 18. Te2 Se5 19. Sd5 Lxd5 20. Txd5 Lf6 21. b3 De7 22. Ted2 Tc6 23. Le2 Tfe8 24. Lxe5 Lxe5 25. e4 b4 26. Lf3 g6 27. g3 Kg7 28. Lg2 h5 29. T5d3 a5 30. Lf3 a4 31. Ld1 axb3 32. Lxb3 Tc5 33. Td5 h4 34. g4 Dg5 35. h3 Te8 36. Kg2 De7 37. Df3 Lc3 38. Te2 Txd5 39. cxd5 Ld4 40. Df1

Om 40. Dd3 så 40. — De5 41. La4 Te7. Svart kan efter förberedelser spränga med f5 eller ta c-linjen.

40. — Tc8 41. Td2 Le3 42. Td3

Om 42. Td1 så 42. — Tc3 43. Df3 De5, som hotar Lg1.

42. — Dxe4+ 43. Kh2 Tc1 44. Td1 Tc3 45. Dg2 Lf4+ 0—1

Anm för TfS av Peter Östberg

Nr 97 OREGELBUNDET

Gert Svensson — Johnny Becker

1. d4 g6 2. c4 Lg7 3. Sf3 d6 4. g3 f5

Svart väljer den populära Leningrad-varianten.

5. Lg2 Sf6 6. Sc3 0—0 7. 0—0 Sc6

Alternativet är 7. — c6.

8. d5 Se5 9. Sxe5 dxe5.

10. c5!

Anges inte i teoriverken men verkar rätt starkt.

10. — e6 11. Lg5 h6

På 11. — exd5 kan följa 12. Sxd5 c6 13. Sxf6+ Lxf6 14. Db3+ Kg7 15. Tad1 De7 16. Lxf6 Txf6 17. Da3 med utmärkt spel för vit.

12. Lxf6 Lxf6 13. Db3 De7 14. Tac1 a6 15. Tfd1 e4 16. d6 cxd6 17. cxd6 Df7 18. Sa4 Td8 19. Sb6 Tb8 20. Tc7 Ld7 21. f3 Le5

Svart är i förlägenhet om plausibla drag.

22. fxe4 f4 23. Lh3 fxe3 24. hxe3 1—0

Anm för TfS av Gert Svensson

SM JUNIORER

Nr 98 SICILIANSKT

Gösta Svenn — Göran Forslund

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sbd7

Detta tidiga beslut om springarens plats minskar svarts följande val av varianter medan vit kan minska sin bevakning av fältet d4. Se vits drag nr 7.

6. Le4 Dc7. 7. De2! a6 8. Lb3 Sc5 9. f4 e6 10. g4 e5 (?)

Svarts anläggning av partiet verkar inte vara bra. Förbindelserna på åttonde raden har fördröjts och pjäsutvecklingen försumrats för ett tidigt insatt tryck mot e4, som dock inte vållar

vit några bekymmer. Textdraget skapar stora hål i svarts ställning. Men vit måste spela aktivt och det gör han!

11. Sf5! g6 12. fxe5 dxe5 13. Lg5 Sxb3 14. axb3

Gösta Svenn anger att 14. cxb3 hade varit starkare. Efter 14. — Sd7 15. Sd5 Da5+ 16. Ld2 Dd8 är 17. Tc1 fruktansvärt. 14. — Sg8 är lika illa. Också då följer 15. Sd5 o s v.

14. — Sd7 15. Sd5 Dc6

16. b4! b5 17. c4! gxf5

17. — bxc4 18. b5 Db7 19. bxa6 Da7 20. Dxc4.

18. cxb5 Lxb4+ 19. Kf1!

Efter 19. Sxb4 Dxe4 får svart motspel.

19. — Dg6 20. h4 Ld6 21. gxf5 Dg7 22. Tg1 Df8 23. Dd2 h6 24. Sf6+ Sxf6 25. Lxf6 Th7 26. Tg8! Lc7 27. Txf8+ Kxf8 28. Db4+ Kg8 29. De7 1—0

Anm för TfS av E Åhman

SM FÖR DAMER

Nr 99 DAMBONDESPEL

Siv Bengtsson — Kerstin Johansson

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. g3 d5 4. Lg2 Le7 5. 0—0 0—0 6. c4 dxc4

Inte i konsekvens med svarts anläggning. Diagonalen h1—a8 öppnas för vit, som också får ett betydande terrängövertag.

7. Da4 Sbd7 8. Dxc4 c6 9. Te1

Här hade väl de flesta spelat 9. Sc3, men vit vill dels ha fältet c2 tillgängligt för damen, dels bevara alternativen d2 och c3 för Sb1.

9. — Sb6? 10. Dc2 Dc7

Svart har fått en tung och otymplig ställning och har svårt att finna meningsfulla drag. Vits ställning är däremot elastisk och rik på möjligheter.

11. e4 g6?

Med vilket syfte? Svarts enda befrielsechans ligger i att genomföra c5. Det gick dock inte att spela genast på grund av 12. Lf4. 11. — Sf7 kunde kanske ha försökts.

12. Lf4 Dd8 13. Sbd2 Sh5 14. Lh6 Te8 15. e5 Sd5 16. Se4 f5 17. e×f6 Sh×f6 18. Se5

18. Sg5 hade bemötts med 18. — Sg4.

18. — Lf8 19. L×f8 K×f8 20 Tad1 b6 21. Sd3 Dc7

Bättre 21. — Dd6

22. Lh3! Dd7 23. Sg5 Dd6

Tre damdrag i följd medan vit oupphörligt stärker sitt tryck. Det kan aldrig sluta väl.

24. Se5 e5 25. Se4

25. S×h7+ var frestande. T ex 25. — S×h7 26. D×g6 Dc7 27. Td3. Men varför offra i en sådan kanonställning?

25. — S×e4 26. D×e4 Lb7?

På 26. — Kg7 kunde följa 27. Sc4 jämte d×c5 med hotet T×d5. Enda möjligheten att förlänga försvaret tycks därför vara 26. — Te7.

27. Df3+ Kg7 28. Df7+ Kh8 28. D×e8+ T×e8 30. Sf7+ Kg7 31. S×d6 1—0

Anm för TfS av E Åhman

CAPABLANCA MEMORIAL

Nr 100 SICILIANSKT

Bellon — S. Garcia

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0—0 Dc7 8. f4 Le7 9. Kh1 Sc6 10. Le3 0—0 11. De1 Sa5 12. Td1 b5 13. e5 d×e5 14. f×e5 D×e5 15. Lf4 Dc5 16. Lf3 Lb7 17. b4 D×b4 18. L×b7 Tad8 19. Sc6 S×c6 20. L×c6 Te8 21. Ld2 T×c6 22. Sd5 S×d5 23. L×b4 L×b4 24. De4 Lc3 25. Td3 Te4 26. Df3 Lf6 27. Ta3 T×c2 28. T×a6 Tfc8 29. g3 Te1 30. T×c1 T×c1+ 31. Kg2 Te2+ 32. Kh3 g5! 33. Ta3 Le7 34. Dd1 Tb2 35. Ta7 f5 36. T×e7 S×e7 37. g4 Sd5! 38. g×f5

38. — Tg2!

0—1

MANILA 1976

(Materialet sammanställt ur jugoslaviska och ryska källor för TfS av Gunnar Johansson.)

Nr 101 SICILIANSKT

Ljubojević — Mariotti

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 b5 8. e5 d×e5 9. f×e5 Dc7 10. De2 Sfd7 11. 0—0—0 Lb7 12. Dg4 D×e5 13. Ld3 h6 14. Lh4 g5 15. Tde1? h5 16. D×g5 Lh6 17. S×e6?!? L×g5? 18. S×g5 0—0 19. T×e5 S×e5 20. Lf5 Sg6? 21. Lg3 Sc6 22. Lh3 Tfd8? 23. Lc7 Td4 24. Sf3 Tg4? 25. L×g4 h×g4 26. Se1 Te8 27. Tf1 Sd4 28. Lb6 Sf5 29. g3 Sd6 30. Sd3 Sc4 31. Ld4 Td8 32. Lf6 Td6 33. b3 Sb6 34. Tf2 Lf3 35. Lg5 Sd5 36. S×d5 T×d5 37. Lf6 Sf8 38. h4 Sd7 39. Lc3 Sc5 40. S×c5 T×c5 41. Ld4 Td5 42. Td2 f5 43. Le3 Te5 44. Td8+ Kf7

45. Kd2 b4 46. Td4 a5 47. h5 Te7 48. Td6 Tc7 49. Ld4 Le4 50. c4 h×c3+ 51. L×c3 Ke7 52. Tg6 Td7+ 53. Kc1 Td3 54. Le5 Tf3 55. h6 Tf1+ 56. Kd2 Kf7 57. Ta6 Tf2+ 58. Ke1 Th2 59. Lf4 Lb1 60. a3 Lc2 61. b4 a×b4 62. a×b4 Le4 63. b5 Kg8 64. Ta7 Ld5 och svart gav upp 1—0

Nr 102 SICILIANSKT

Mecking — Spasskij

1. e4 e5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2 Le7 7. 0—0—0 8. f4 Sc6 9. Le3 e5 10. Sb3 a5 11. a4 Sb4 12. Kh1 Ld7 13. Lf3 Dc7 14. Tf2 Tfe8

I förening med nästa drag säkert en förstärkning.

15. Td2 b6 16. Sc1 Le6 17. S1e2 Db7 18. Sg3 Lf8 19. Sd5 L×d5 20. e×d5 e4 21. S×e4 S×e4 22. L×e4 De7 23. Df3 Te8 24. Td4 f5 25. L×f5 D×e3 26. Le6+ T×e6 27. d×e6 D×f3 28. g×f3 S×c2 29. Tad1 S×d4 30. T×d4 Tc8 31. b4 g6 32. Td5 a×b4 33. Tb5 Te6 34. T×b4 d5 35. Tb5 d4 36. Td5 Td6 Vit gav upp 0—1

Nr 103 SICILIANSKT

Quinteros — Ljubojević

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Lg5 a6 8. L×f6 g×f6 9. Sa3 b5 10. Sd5 f5 11. e×f5 L×f5 12. c3 Lg7 13. Sc2 0—0 14. Sce3 Lg6 15. h4 h6 16. g4 e4 17. Le2 Te8 18. Sf5 L×f5 19. g×f5 Se5 20. Dd2 Te5! 21. f6 L×f6 22. 0—0—0 L×h4! 23. Tdg1+ Lg5 24. T×h6 Sf3! 25. L×f3 T×d5 26. Th5 f6! 27. Th×g5 T×g5 28. T×g5+ f×g5 29. L×e4 Df6 30. Dd5+ Kg7 och svart vann. 0—1

Nr 104 SICILIANSKT

Ljubojević — Gheorghiu

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6 8. 0—0—0 Ld7 9. f4 b5

En variant som börjat dyka upp igen sista tiden. Vit följer teorin den här gången och lyckas ... nästan.

10. L×f6 g×f6 11. S×c6 L×c6 12. De3 Dc7 13. Ld3 Da7 14. Dh3 b4 15. Se2 Dc5 16. f5 e5 17. Sg3 a5 18. Sh5 Lh6+ 19. Kb1 Lg5 20. Df3 Ke7 21. h4 Le3 22. Th3 Ld4 23. De2 d5 24. g4 h6 25. e×d5 L×d5 26. Le4 Le4 27. Dd2 Tad8 28. g5 h×g5 29. h×g5 Td6 30. b3 Lb5 31. g6 Thd8 32. Ld3 e4 33. De1?

Det är antagligen här som Ljubojević spelar bort parti och turnering. 33. Te1 verkar vinna.

Om 33. — L×d3 så 34. c×d3. Vit hade 50 min kvar...

33. — Le5 34. g7 e×d3 Vit gav upp 0—1

Nr 105 SICILIANSKT

Tsesjovskij — Mecking

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3 e5 7. Sf3 Dc7 8. Lg5 Sbd7 9. a4 h6 10. Lh4 Le7 11. Sd2 g5 12. Lg3 Sf8 13. Lc4 Le6 14. Lh3 Sg6 15. De2 h5 16. h3 0—0—0 17. 0—0—0 h4 18. Lh2 d5 19. e×d5 S×d5 20. S×d5 L×d5 21. Kb1 f6 22. L×d5 T×d5 23. Sb3 T×d1+ 24. T×d1 Td8 25. Td3 T×d3 26. e×d3 Dc6 27. De4 D×e4 28. d×e4 Sf8 29. Kc2 Se6 30. f3 Kc7 31. Kc3 b6 32. Sc1 Lc5 33. Se2 Kc6 34. g3?

Efter ömsesidigt mönsterligt spel gör sig vit i tidsnöd skyldig till partiets enda feldrag. Bättre är 34. b4 Lf2 35. Kc4 med remispel.

34. — Ld6! 35 g×h4 g×h4 36. Lg1 Sg5 37. Lf2 S×f3 38. b4 Sg5 39. Kd3 och vit överskred samtidigt tiden. 0—1

Nr 106 FRANSKT

Spasskij — Uhlmann

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 Se7 5. Dg4 c5 6. Sf3! c×d4 7. S×d4 Dc7 8. Lb5+

En idé av mästaren Murej, som Spasskij fått i födelsedagspresent! Franskspecialisten kommer aldrig igen efter denna chock. Kanske att 8. — Ld7 är det bästa nu.

8. — Sbc6 9. 0—0 L×c3 10. b×c3 Ld7 11. L×c6 b×c6 12. La3 D×e5 13. Tfel h5 14. Df3 Dc7 15. c4 Tb8 16. c×d5 c×d5 17. L×e7 K×e7 18. Sf5+ Kd8 19. S×g7 Ke7 20. S×h5 Th6 21. Sf4 Lc6 22. Dg3 Kd7 23. c4 d×c4 24. Ted1+ Ld5 25. S×d5 D×g3 26. Sf4+ Dd3 27. S×d3 c×d3 28. T×d3+ Ke7 29. Tb3 Thh8 30. Tab1 T×b3 31. T×b3 Tc8 32. Tb7+ Kf6 33. g3 a5 34. Tb5 a4 35. Tb4 a3 36. Tb3 Ta8 37. Kg2 Ke5 38. Te3+ Kd4 39. h4 e5 40. g4 och vit vann lätt. 1—0

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 b6 4. e4 Lb7 5. Ld3 d6 6. Lc2 c5 7. d4 cxd4 8. Sxd4 Le7 9. 0—0 0—0 10. b3 a6 11. Lb2 Sc6 12. Kh1 Db8(?)

Zajtsev föreslår följande variant som är tematiskt sett mycket vacker: 12. — b5 13. cxb5 Sxd4 14. Dxd4 axb5 15. Sxb5 e5 16. De3 d5 med fint spel för bonden. Nu får vit tillfälle till lysande kombinationsspel.

13. f4 b5 14. e5 dxe5 15. Sxc6 Lxc6 16. fxe5 Sd7

17. Sd5 exd5 18. cxd5 Lb7 19. d6 Lg5 20. Dh5 h6 21. h4 Dc8 22. Lf5 g6 23. De2 gxh5 24. hxg5 Le4 25. e6 fxe6 26. Dh5 e5 27. Dg6+ Kh8 28. Dxh6+ Kg8 29. Dg6+ Kh8 30. Tf4 1—0

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e6 6. g4 Sc6 7. g5 Sd7 8. Le3 Le7 9. Tg1 a6 10. Le2 0—0 11. f4 Te8 12. Dd2 Sxd4 13. Lxd4 b5 14. a3 Lb7 15. f5 Se5 16. 0—0—0 Da5 17. f6 Lf8 18. De1 Tac8 19. Df2 Dc7 20. Td2 Le6 21. h4 Db7 22. h5 Lxe4 23. Lxe5 dxe5 24. Sxe4 Dxe4 25. g6

25. — Tc7 26. fxg7 Lxg7 27. h6 hxg6 28. hxg7 Df4 29. Ld3 Kxg7 30. Dg2 Td8 31. Kb1 Td4 32. Tf2 Dh6 33. Dg3 Tc5 34. Tgf1 f5 35. Th2 Tg4 36. Df2 Df4?

36. — Tf4 håller remi enligt Pachman.

37. Dxc5 Dxc2 38. De7+ Kh6 39. Df8+ Kh7 40. Df7+ Kh6 41. Df8+ Kh7 42. Df7+ Kh6 43. Df6 Kh7 44. Ka2 Dg2 45. Dxc5 1—0

Delad seger i IBM-turneringen...

Trots konkurrens från 2 interzontturneringar lyckades holländarna även i år arrangera en starkt besatt IBM-turnering. Att Kortjnoj skulle lägga beslag på förstaplatsen var väl inte oväntat, att det blev en delad seger med engelsmannen Tony Miles var dock mycket överraskande. Miles visade ingen som helst respekt för sina namnkunniga motståndare och förlorade endast mot Sax medan Kortjnoj noterade sin enda nolla i tabellen mot Olafsson.

Resultat: 1—2. Kortjnoj, Miles 9½, 3. Sax 9, 4—5. Farago, Velimirovic 8½, 6. Szabo 8, 7—10. Sigurjonsson, Kurajica, Gipslis, Böhm 7½, 11—12. Olafsson, Ivkov 7, 13. Ree 6½, 14. Langeweg 6, 15. Ligterink 5½, 16. Donner 5.

sedan sökte Kortjnoj politisk asyl!

IBM-turneringen fick ett sensationellt eftermäle då världstväan i schack Viktor Kortjnoj så snart turneringen färdigspelats sökte asyl i Holland. Sovjet har under de senaste åren mist åtskilliga toppspelare men det har då rört sig om emigration. Kortjnoj blir den förste schackspelare av superklass som direkt hoppar av.

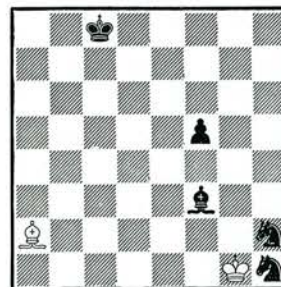
Att Kortjnoj är direktkvalificerad till kandidatmatcherna komplicerar naturligtvis det hela, vill det sig illa kan FIDE här få ytterligare ett bekymmer på halsen. I princip representerar dock spelarna inom VM-kvalificeringen ej sitt land utan endast sig själva, det skulle alltså inte möta något hinder att Kortjnoj deltar som statslös, vilket f.ö. vid ett tidigare tillfälle varit fallet med Benkö. Men, men ... det är nog säkrast avstå från några förutsägelser!

STUDIER

Red. A. Hildebrand, Uppsala och P. Perkonjoja, Turku.

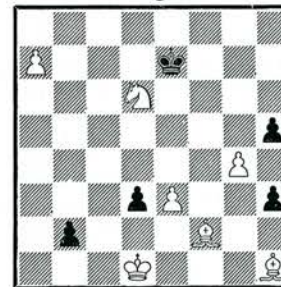
Originalbidrag och lösningar till Pauli Perkonjoja, Parolastigen 12 B 20, SF-20360 Abo 36, Finland.

1902 A.P. Maksimovkich
Sovjet
Original

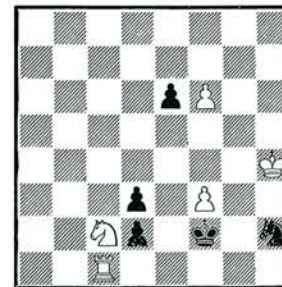
Remi

1903 V. Jakimtjik
Sovjet
Original

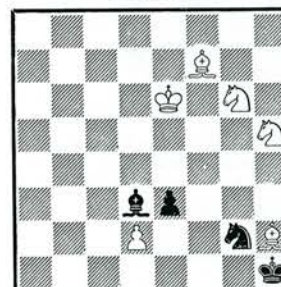
Vinst

1904 V. Kozyrev
Sovjet
Original

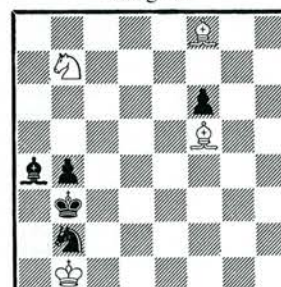
Remi

1905 D. Petrov & V. Tjupin
Sovjet
Original

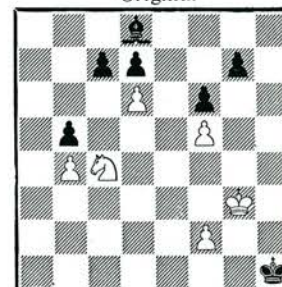
Vinst

1906 Al. P. Kuznetsov &
An. G. Kuznetsov
Sovjet
Original

Vinst

1907 M. Bordentjuk &
Al. P. Kuznetsov
Sovjet
Original

Remi

EN MINIMALSTUDIE inleder häftets originalsextett. Under "minimal" menar man ett problem eller studie där vits material utgörs av endast kung och ytterligare en pjäs eller bonde. Dylrika studier är inte så vanliga. Trots det ringa vita materialet har 1902 sina poänger. 1903 har tyvärr en ganska forcerad lösning som dock för till en liten överraskning i 9:e draget. Springare i långa banor bjuder 1904 på. 1905 har en komplicerad förförelsevariant: varför t.ex inte 1. dxe3? Kan tre lätta pjäser vinna mot två och dessutom några bönder? Jo, om svarts kung är i trångmål! Hur blir spelet remi 1907? Patt, evig schack eller positionell remi — det är frågan. Lösningarna torde vara P. Perkonjoja tillhanda senast 15 oktober 1976.

Lösningarna till studierna 1765—1776 i TFS 9—10/75

På grund av platsbrist tvingas vi återge endast studiernas huvudvarianter.

1765 (Forsberg) Kh8 Ta5 Tb2 Se7 Sf5 Ba2 d7 h7 — Kd8 Td4 Tf6 Lc1 Sh5 Ba3 a6 a7 b6 h6. Remi. 1. Tg2!! Tg4! 2. Txc4 Tf8+ 3. Sg8 a) 3. — Lb2+ 4. Sd4!! bxa5 5. Tg7!! Kc7! 6. d8D+!! Kxd8 7. Td7+! med evig schack eller patt; b) 3. — bxa5 4. Sg7!! Lb2 5. Td4!! Lxd4 — patt, eller 5. — Sf4 6. Se6+! Sxe6 patt. En storartad studie med en fin mekanism!

1766 (Åkerblom) Ke4 De5 Sf5 — Kb7 Dd8 Bg5. Vinst. 1. Sd6+ Kc6 2. Dd5+ Kc7 3. Sb5+ Kc8 4. Dc6+ Kb8 5. Sd6 De7+ 6. Kd5 Dh7! 7. Dc8+ Ka7 8. Sb5+ Kb6 9. Dc5+ Ka6 10. Sc7+ Kb7 11. Dc6+ Kc8 12. Sa6+! Kd8 13. Da8+ Kc7

14. D till 7:e raden och vit vinner. Det är precisionen och de stilla dragen som gör studien med dess klassiska material till ett litet konstverk.

1767 (**Koppelomäki**) Ka1 Tf7 Se6 Bc3 – Kh8 Tc6 Lc2 Ld6 Bb7. Remi. 1. Kb2! Le4 2. Txb7 La3+! 3. Ka2!! Ld5+ 4. e4! Txc4 5. Td7! Lxe6 6. Td8+ Lf8! 7. Txf8+ Kg7 8. Tb8! Tb4 (Tc8)+ 9. Ka1! Txb8 patt. Författaren har rätt när han säger att studiens svaghet ligger i den vita springarens passivitet.

1868 (**Rusineck**) Ka8 Dd2 Tg3 Sh6 Ba7 b6 h3 – Kc8 Dh7 Le6 Bc5 d6 e5 h2. Vinst. 1. Dg2 h1D 2. D×h1 a) 2. — d5 3. Sf7!! Dxf7 4. Tg8+! D×g8 5. b7+ Kd7! 6. b8D och vinner, eller b) 2. — e4 3. Tg8+! L×g8 4. Sf7! D×f7 5. D×e4 Dd5+ 6. b7+ Kc7 7. De7+ Kb6 8. Kb8 och vit vinner.

1769 (**Gurgenidze & Neidze**) Kd1 Th6 Le7 – Ka7 Tf3 Lb1 b8 Bf2. Remi. 1. Lc5+ Ka8 2. Ta6+ Kb7 3. Tb6+ Kc7 4. L×f2 Lc2+ 5. Ke1 La7 6. Tb4 L×f2+ 7. Ke2 Tf5 8. Tc4+ Tc5 9. Tg4! Tf5 10. Tc4+ Tc5 11. Tg4! med positionell remi. En bra studie, men tyvärr innehåller den två grova fel: 7. — Lc5! (i st f 7. — Tf5) och vit kan kapitulera, ty på 8. Tc4 följer 8. — Ld3+! Dessutom har Christer Jonsson påpekat, att vit kan spela bättre: 5. Kc1! i ex 5. — Lf5 6. Ld4 La7 7. Tb4 eller 5. — La7 (T×f2) 6. Tb2 remi.

1770 (**Mugnos & Carlson**) Tyvärr saknade diagrammet en vit springare på f8. Ställningen skall vara: Kb7 Tb6 Sf8 – Kc1 Lf5 Bg3. Vinst. 1. Tb3 g2 2. Tg3 Kd1 (!) 3. Kc7! Lh3 4. Sg6 Ke2 5. Sf4+ Kf2 6. Tb3!! och vinner. Det är intressant att konstatera, att andra T-drag missar vinsten. En angenäm studie med friska vändningar.

1771 (**Ulrichsen**) Kf7 Lb1 Bb4 e4 g3 – Ke5 Sd1 Bc6 h5. Vinst. 1. Kg6 Sc3 2. Ld3 Kd4 3. Lc2 Se2 4. Kf6 S×g3 5. e5 Se2 6. La4 Kc4 7. L×c6 Sd4 8. b5 Kc5 9. e6 S×e6 10. K×e6 h4 11. Kd7 Kb6 12. Kd6 h3 13. Kd5 h2 14. Kc4 och vinner. En partimässig studie med en vandringsglad vit kung.

1772 (**Akerblom**) Ka5 Th3 Sd8 Sg4 Bb7 – Ke8 Db1 Lc2 Bf4. Vinst. 1. b8D! D×b8 2. Th8+ Kd7 3. Sf6+ Kc7 4. Sd5+ Kd7 5. Sb6+ Kc7 6. Se6+ Kb7 7. Sc5+ Ka7 8. Sc8+ Ka8 9. Te8! Le4 10. Sa6! Db1 11. Sd6+ Ka7 12. Sb5+ Kb7 13. Sc5+ Kc6 14. Tc8+ Kd5 15. Sc3+ och svarts dam förloras.

1773 (**Kuznetsov & Nejtadt**) Kb1 Db4 Sa2 Bc6 f2 – Ka6 Lc3 Ld5 Ba7 b5 b6 c5 d2 g4. Remi. 1. Da3+ La5 2. Kc2 Lf3! 3. Sb4+! c×b4 4. D×f3 g×f3 5. Kd1! b3 6. c7 Kb7 7. c8D+ K×c8 patt. En rolig lösning, som dock förstörs av: 2. — Le4+! 3. Kd1 Lf3+ 4. D×f3 g×f3 5. Kc2 b4 och vit är försvarslös!

1774 (**Pogosjanz**) Tyvärr har även här ett

feltryck hemsökt spalten, för det saknades en svart bonde på e6. Den riktiga ställningen lyder: Kf8 Bf7 g6 h3 h7 – Kd7 Tg7 Lf6 Be6. Remi. 1. h8S!! e5 2. h4 e4 3. h5 e3 4. h6 e2 5. h×g7 e1D 6. Kg8! De6 7. Kh7 Dh3+ 8. Kg8 Db3 9. Kh7 remi. Svart måste upprepa drag för att inte tillåta vits bondeförvandling.

1775 (**Pogosjanz**) Kb6 Lg5 Be6 f7 – Kh8 Tf1 Lg8 Bb7 h7. Vinst. 1. f8D! T×f8 2. e7 Kg7 3. Lh6+! Kh8! 4. e×f8S! Lb3 5. Sd7 Kg8 6. Se5 och vinner. Enligt analysen av E. Svedberg framgår dock att svart får remi efter 2. — Tf5! 3. e8D T×g5 4. K×b7 Kg7 5. De7+ Kg6 osv.

1776 (**Hildebrand**) Kf3 Lf8 Bd3 d7 e7 g2 h3 h5 – Kh8 Dd6 Th4 Lg6 Bd4 d5 h6. Remi. 1. Lg7+! K×g7 2. e8S+ L×e8 3. d×e8S+ Kf7 4. S×d6+ Ke6 5. Sf5! K×f5 6. g4+ Ke6 7. Kg2! Kf6 8. Kh2! Kg5 9. Kg3 T×h5 10. g×h5 remi. Men svart vinner efter 7. — Kd6! 8. Kh2 Kc5! 9. Kg3 T×h5! osv.

Extraturnering i Manila

Omedelbart efter interzonturneringen arrangerades en dubbelrondig inbjudningsturnering mellan Karpov, Browne, Ljubojevic och Torre. Redan i andra rondan inträffade sensationen att hemmasonen Torre som svart besegrade Karpov, det var dennes andra nederlag som regerande världsmästare. Förra gången var det som bekant mot Ulf Andersson i Milano. Segern mot Karpov inspirerade tydligen Torre till så starkt spel i fortsättningen att han helt överraskande blev överlägsen slutsegrare.

Resultat: 1. Torre 4½, 2. Karpov 3, 3. Ljubojevic 2½, 4. Browne 2.

Frimärkshörnet

Nicaragua har utkommit med 11 märken och 1 block (även otandat), föreställande berömda målningar bl.a. av Eugene De la Croix, Viktor Marais-Milton, Karel van Mander och Antoni Uniechowski, det senare avbildar Napoleon mot schackautomaten i Schönbrunn 1809. Blocket återger matchen mellan Fischer och Spasskij. Valörerna är 1, 2, 3, 5, 10, 20, 40 centavos samt 2 och 5 cordobas.

Suriname eller Nederländska Guyana kommer med ett block utan schackmärke men med ett schackmotiv i den omgivande ramen. De 10 märkena föreställer målvaktshänder gripande en fotboll. Valören 75 Ct.

J. Mörby

??? PROBLEM

Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, P1 1301.
S-443 00 Lerum

13402. V.A. Gorubenko,
Novgorod
(SSSR)

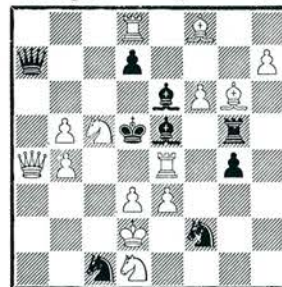
Matt i 2 drag.

13403. Al. P. Kuznetsov,
Moskva

Matt i 2 drag.

13404. Elis Streijffert,
Stockholm
(Tillägnat Hilding Fröberg.)

Matt i 2 drag.

13405. Alexander Grin,
Moskva

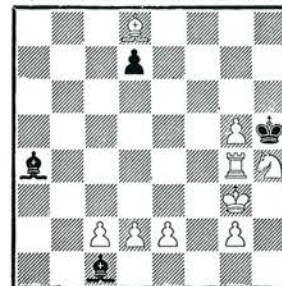
Matt i 3 drag.

13406. Claude Goumondy,
Paris

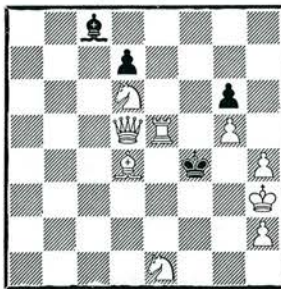
Matt i 3 drag.

13407. Allan Werle,
Stockholm
(Efter Emil Palkoska 1911)

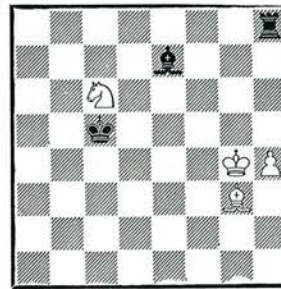
Matt i 3 drag.

13408. Saturnin Limbach,
Czestochowa
(Polen)

Vit börjar och tvingar svart att göra matt i 3 drag.

13409. Elof Wikström,
Älvsbyn

Svart börjar och hjälper vit att göra matt i 4 drag.
(2 lösningar)

13410. Walther Jörgensen,
Köpenhamn
(Tillägnat Gustav Jönsson, 60 år)

Självmatt i 3 drag.
Maximumber.

Lösningstävlingen. A-tävlingen omfattar häftets samtliga problem. I 13410 börjar vit och tvingar svart att sätta matt. Maximummer betyder att svart måste göra sitt geometriska drag.

B-tävlingen omfattar de båda tvådragarna 13403 och 13404 samt tredragaren 13407. Ett bokpris utdelas i vardera tävlingen. Lösningar senast 20/10 till L. Larsson Pl 1301, S-443 00 Lerum.

I lösningstävlingen, häfte 3, vanns bokpriserna av Antero Hurjo, Kotala, Finland (A-tävl.) och Bengt Stridh, Ljusdal (B-tävl.).

Rättelser. Problem 13162 i förra häftet skall ha vit D på e3, ej K.

13308 av Ahues (6/1975) Utom 1, Sd2 även bilösningarna 1. S till b6, a5, a3 e5.

13289 av Goumondy (2/1975) Korrektur: Kb1. Lc3, e2, Sb4, h4, Bd6, g6. / Ke4, Da6, Td7, g7, Lc5 g2, Se7, g3, Bc4, e3, h5, HX2, 4L. Lösn. som förut.

W. Jörgensen korrigerar 13293 (3/1975) genom att tillsätta vit Bh4.

C. Jonsson korrigerar 13315 (6/1975): La1 flyttas till a5. Lösn. 1. Lb4, Sh5 2. Kh4, Ld8X och 1. Le4, Se6, 2. Kg4, Sg5X.

60 år fyller den 16 sept. Gustav Jönsson, Torsby, världsberömd tvådragsförfattare. TFS gratulerar!

Turneringar. Med anledning av red. A. Myrhaugs 80-årsdag den 7/8 utlyser Postsjakk-Problemisten en jubileumturnering för 3-dragare med modellmatt. Insända bidrag publiceras i Postsjakk. Tre priser: 100, 75 och 50 kr. Sändningar till Alf Myrhaug, (N-2030 Nannestad, Norge.) som också avdömer turn. Frist ej angiven.

Samma tidskrift utlyser en tematurnering för tvådragare: Svarta pjäser frigör direkt eller indirekt tre olika vita pjäser. I minst ett försök mattförändring från försök till lösning.

Temaex. av B. Blikeng: Kd7, Df2, Ta3, e8, La8, e7, Sd3, e1, Bc4, e6, e2, f4, g3. / Ke4, Dd1, Th7, La4, h6, Sf1, Bf5, g4. 2-matt. 1. Dc5? (2. Dc5), Da1. 2. Sf2. men men 1. — Lxf4, Se2 (2. Dd4), Da1. 2. Se5. 1. — Lxc2 (Lg7) 2. c7. (2. Lf6.) Sändningar till Bjarne Blikeng, Storengt. 15 B. N-6500 Kristiansund, Norge. Senast 1/10 1976. Domare: Blikeng.

Tre priser: 75, 50 och 30 kr.

FIDE:s Kommission för schackkomposition avhåller sin 19:e konferens i Ribe i Danmark 22-29 september. Upplysningar lämnas av Ole Balslev, Overdammen 12, KD-6760 Ribe, Danmark.

Lösningar till problem 13317-13325, häfte 7.

13317 (Einat) 1 Da2 Kd5 2 Sd4; Ke6 2 Sf6. Förspel: Kd5 2 Sf6; Ke6 2 Sd4.

13318 (Wirtanen) 1 Sc7 hot 2 Dd5; Td4 2 ed3; Dd4 2 Dg6; d5 2 ed5. Förspel: Td4 2 Sc5; Dd4 2 Sg5; d5 2 Df4.

13319 (Källgren) 1 Lh2 hot 2 Sgf4. Försök: 1 Lg3? Lxg2! 1 Le5? Lxf5! 1 Ld6? e5! 1 Le7? Dc7! 1 Le3? Ld3! 1 Lg5? Db5!

13320 (Åkerblom) 1 Df4 g2 2 Dh4 Kh1 3 De1; Sg2 2 Dg3 Kh1 3 De1; Sf3 2 Df3 g2 3 Dd1; Kf1 2 Dg3 Sf3 3 Df2; Sf5 2 Df5 Kf1 3 Db1. Försök: 1 Dh5? Sg2! 1 Dh7? Sxf3!

13321 (Åkerblom) 1 Ke2 f1D 2 Df1 h3/Kb5 3 Df5/d4; Kd5 2 Da1 h3/Ke5 3 Da5/e4. Försök: 1 Df1? hg3! 1 Dc1? Kb5!

13322 (Jönsson) 1 Dg4 hot 2 Df5; Ke5 2 Le7 Kf6/Kd4 3 Sd5/Dg1; Sd3 2 Df7 Kc5/Ke5 3 Sd3. Försök: 1 Dc2? Sd3! (Se2? 2 Dg4 Sf4 3 Le7).

13323 (Jurco) A) 1 Te3 Sd3 2 Ld4 Sf2. B) 1 Le3 Sa6 2 Td4 Sc5.

13324 (Sailas) A) 1 Lg8 fg7 2 Le6 g8D. B) 1 Sf8 f7 2 S8e6 f8S.

13325 (Jönsson) 1 Ta2 Se5 2 Sd2 Kh2 3 Ta4 Kh3 4 Lb4 Kh4 5 Sb3 Sc4.

Lösningar till problem 13326-13334, häfte 8.

13326 (Blikeng) 1 Dc3 hot 2 Sa5; Td6 2 ed6; Te5 2 Dc5. Förspel: Td6 2 Dd6; Te5 2 Sa5. Försök: 1 Df3? Tf5! Td6? 2 Te6; Te5? 2 Te4.

13327 (Larsen) 1 Te7 hot 2 Dg5/Df7; Te7/Le7 2 Dg5/Df7; Sg4 2 hg4; Sf4 2 Sf6; Sh3 2 Le2; Tg8 2 Dh7; Df4 2 Le8. Försök: 1 Le7? Sh3! 1 Se7? Sf4! 1 Te6? Lf6! Utmärkt! (red.)

13328 (Schmidt) 1 Se6 Kf3/Kh1 2 Lb7; Kf1 2 Se3; Kh3 2 Sf4. Försök: 1 Se2? Kh3! 1 Sf3? Kh1! 1 Se2? Kf1!

13329 (Jonsson) 1 f8S a1S 2 Sd7 Sb3/Se2 3 Sf6/Se5; e1S 2 Se6 Se2/Sg2 3 Se5/Sg5; e1D 2 Sh7 Dc4/Dg2 3 Sf6/Sg5; e1S 2 Se6 Sg3 3 Sg3. Försök: 1 f8D? e1D 2 Df6 Dd1! 1 Sle3? f1S/D! Om a1S? 2 Sg4! Om e1S? 2 La4!

13330 (Krustev) 1 Sg3 Lf2 2 Tf1; Lh2 2 Th1. Försök: 1 Se7? Lh2! 1 Sg7? Lf2! Lg1 är förvandlad, vilket är en svaghet i konstruktionen, men problemet är fullt legalt.

13331 (Pettersson) 1 Th1 c3 2 Dg1; Kb2 2 Th2. Försök: 1 Dg1? Kb2! 2 Df2/Tf2? Kc3! 1 Dc3? c3! 2 Dc1/Dc1 ab2!

13332 (Lind) A) 1 Lh7 Sf5 2 0-0 Sh6. B) 1 Lg3 Lh7 2 Sg2 Lf5.

13333 (Lind) 1 - Sd2 2 Sd1 Ka2 3 Se2 Sb3. 1. Se4 Ka2 2 Kd1 Kb2 3 Sd2 Se3.

13334 (Lind) A) 1 Sh3 Kc2 2 Dg1 Kd2 3 Sf2 Se3. B) 1 Ke1 Sb2 2 Df1 Kc2 3 Se2 Sd3.

OMSLAGSDIAGRAMMET

D. Petrov: 1. Tg6+ Kh8 2. Tg8+ Kxg8 3. Ld5+ Tf7 4. Sxf7 Te8 5. Se5+ Kf8 6. Sg6 matt.

Batsford Chess Books har nöjet presentera två nya böcker med internationell algebraisk notation. Samtliga nedan omnämnda böcker kan erhållas från bokhandeln.

SICILIAN ... e5

av T.D. Harding och P.R. Markland
Denna bok — den andra i serien Specialist Chess Openings — är den första med allsidig behandling av 1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd 4. Sxd4 4. — e5 (La Bourdonnais/Löwenthal), 4. — Sf6 5. Sc3 e5 (Lasker/Argentine/Pelikan), 4. — Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2 e5 (Boleslavskij).

128 sidor, 90 diagram, detaljregister.

£2.85 (häftad) £3.95 (bunden)
Utkommer i augusti 1976.

THE BATSFORD CHESS YEARBOOK 1975/6

Redigerad av Kevin O'Connell
Denna bok innehåller en översikt 1975/1976 med 20 utvalda kommenterade partier samt fullständiga upplysningar om alla FIDE:s och internationella turneringar och matcher i förenigen med de viktigaste nationella evenemangen och Elos ranglista. Batsfords första schackårsbok (1974/1975) fick universellt beröm: "Un evenement". Sylvain Zinser, "het ideale schaakjaarboek", Schachend Nederland. 152 sidor, detaljregister.

£2.95 (häftad)
Utkommer i juli 1976

Andra schackböcker från Batsford med internationell algebraisk notation:

RUY LOPEZ: BREYER SYSTEM

av L.S. Blackstock
Denna volym i den speciella spelöppningsserien granskar varianten 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 00 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 00 9. Lh3 Sb8.

112 sidor, 90 diagram, detaljregister.

£2.50 (häftad) £3.95 (bunden)

THE COMPLETE GAMES OF WORLD CHAMPION ANATOLY KARPOV

av Kevin O'Connell, David Levy och Jimmy Adams

De 569 partier världsmästaren spelade fram till Milano 1975. 317 av partierna kommenterade, 105 av Karpov själv.

384 sidor, 302 diagram, 8 sidor med fotografier, detaljregister.

£4.95 (häftad) £7.50 (bunden)

THE BATSFORD CHESS YEARBOOK (1974/5)

Redigerad av Kevin J O'Connell

224 sidor, 147 diagram, 8 sidor med fotografier, detaljregister.

£3.50 (häftad) £6.00 (bunden)

SKRIV EFTER DEN SENASTE KATALOGEN
B.T. BATSFORD LTD, 4 FITZHARDINGE STREET, LONDON W1H 0AH, ENGLAND.

NYHETER

Interzon Biel: Bulletiner	25:—
Walker: Openings for juniors	11:—
Pachman: Eröfningspraxis	12:50
Wijk aan Zee 1976	33:—
Interzonturneringen i Biel (inkl 9:e Open. 10:e	
Open, Junior)	okt. 78:—
Informator 21	okt. 55:—
Wäxjöspelen 1976 (bulle)	3:—
Bondeslutspel 1 (för nybörjare)	
Schackspelaren volym 1-7	st. 50:—
Schackspelaren volym 8-9	st. 37:—
Schackspelaren volym 10-11	st. 42:—

Moms och porto inräknat

JAN BERGLUND

Postgiro 76 03 63-2
130 10 Ektorp

I skuggan av...

Unik problembok.
2 o. 3 dragare. Fantasiproblem.
Humor o. kuriosas. En fyndbok
för nybörjare och mer avancerade spelare.

Pris Kr 15:—. Betala per postgiro och boken kommer i brevlådan.

Postgiro 9 39 57-9.

ANDERS E. WESTER

Fredriksdalsvägen 6 B
802 28 GÄVLE

Schackspelaren

The Chess Player

innehåller över 2000 kommenterade partier varje år i internationell algebraisk notation! 80 stormästare och många andra mästare har kommenterat partier för oss under de senaste 5 åren. De flesta volymerna innehåller teoretiska artiklar och alla tillgängliga turneringstabeller från internationella turneringar. Från och med 1975 utkommer 3 volymer varje år! Från och med volym 9 är partierna ordnade efter spelöppningar!

- Volym 1—7 40 kr vardera – mellan 1200 och 1600 partier i varje utgåva!
- Volym 8 och 9 30 kr vardera – omkring 750 partier i varje utgåva
- Volym 10 34 kr – 723 partier
- Volym 11 34 kr – 664 partier och 16 sidor teoriartiklar, behandlar perioden jan–april -76.

Ovanstående är cirkapriser. Moms tillkommer.
Beställ från Ert schackförlag eller genom bokhandeln.

Följ med till Haifa

och följ spelen på ort och ställe

Avresor: 24/10, 28/10 och 4/11.
Hemresor: efter 1,2 eller 3 veckor.
Pris från Köpenhamn 1 v.

Kontakta:

1.795:—

Birger Jarlsgatan 23 (vid Stureplan)
103 84 STOCKHOLM. Telefon 08/24 31 80